

TRANSPORT

ARBETAREN

Nr 3 2026

HOTAD PÅ JOBBET

Transportarbetare utsätts ofta för hot och våld

Därför blir kassaflödet åkeriernas viktigaste konkurrensmedel

Dieselpriiser som svänger. Löner som ska betalas varje månad. Lastbilar som kostar pengar varje timme de rullar. Samtidigt kan fakturan för ett redan utfört uppdrag betalas först om två månader. Det är en vardag många transportföretag i Sverige känner igen. Transporter sker i realtid – men betalningarna gör det sällan.

Med rätt finansieringslösning kan du få betalt direkt och frigöra kapital för bränsle, löner och tillväxt. Factoringgruppen hjälper transportföretag att stärka sitt kassaflöde – utan att ta nya lån.

**factoring
gruppen**™

www.factoringgruppen.se

TRANSPORT ARBETAREN

Svenska Transportarbetare-
förbundets medlemstidning

POSTADRESS

Box 714, 101 33 Stockholm

BESÖKSADRESS

Olof Palmes gata 31, 5 tr.

HEMSIDA

www.transportarbetaren.se

OMSLAGET

Foto: Shutterstock

ANNONSER

Rabalder media,
Veronica Bengtsson
Tel: 070-296 73 81
E-post:
veronica@rabaldermedia.se

TRYCK

Stibo Complete,
Katrineholm 2026.
TS-kontrollerad upplaga: 53 400
Nästa nummer utkommer
den 15-16 maj.

PRENUMERATION

250 kronor per år (10 utgåvor).
Adressändring:
Medlemmar kontaktar sin
lokalavdelning.
Icke medlemmar kan mejla
info@transportarbetaren.se.

REDAKTION

E-post: fornamn.efternamn@
transportarbetaren.se
Telefon: 010-480 30 00

**KRISTINA
SJÖBERG**
Chefredaktör/
ansvarig utgivare
010-480 33 01

**CHRISTINA
AHLUND**
Redigerare/
stf utgivare
010-480 33 05

**JOHN
ANTONSSON**
Reporter/
redigerare
010-480 33 06

**LILLY
HALLBERG**
Reporter
010-480 33 03

**JUSTINA
ÖSTER**
Reporter

Korrektur: Michelle Bergman

SVERIGES TIDSKRIFTER
PUBLICISTER I SAMVERKAN

Ledare **Kristina Sjöberg**

Behöver man ha extra mycket skinn på näsan?

”En väktare ska tåla okvädningsord och hot. Men om en åklagare blir utskälld och hotas på samma sätt så tar det hus i helvete.”

Sedan sommaren 2025 är det straffbart att förolämpa till exempel ordningsvakter och p-vakter. Vi skrev om det ett tag efter att lagen trädde i kraft (skanna qr-koden här intill för att läsa artikeln på webben).

De personer vi pratade med då trodde kanske inte att lagen skulle göra någon större skillnad. Även om man hoppades på bättring. Ett större problem är olika överfallsärenden som läggs ner. Då är det svårt att uppmana energi till att ens polisanmäla.

I ARTIKELN VITTNAR personer också om att det verkar vara skillnad på folk och folk. En väktare ska tåla okvädningsord och hot. Men om en åklagare blir utskälld och hotas på samma sätt så tar det hus i helvete. Gör det skillnad på vad som sägs i affekt? Är det själva ingripandet som avgör vad som får sägas till vem? Än har vi inte sett några prejudikat på lagen om förolämpningar. Så är du drabbad hoppas jag att du orkar polisanmäla. Kanske blir det ditt fall som tas hela vägen och kommer att utgöra prejudikat för andra.

FÖR DET KAN inte vara så att vissa arbetsgrupper ska behöva tåla spott och spe. Det ligger ett stort ansvar på arbetsgivaren att säkerställa arbetsmiljön. Det handlar om att ha bra introduktioner och fortsättningsutbildningar. Och att man tas om hand om man har utsatts för hot och våld. På sociala medier kan hot och smutskastning som har med ditt yrkesval att göra hamna på dina personliga sidor. Det gäller att man får stöd även då. Största stödet kanske man ändå får från sina arbetskamrater. De som vet hur det är. Oavsett kamratstödet – anmäl. Anmäl till arbetsgivare, skyddsombud och polisen.

JAG VILL PASSA på att önska en av tidningens medarbetare lycka till i sin nästa fas i livet. Det är vår reporter Justina Öster som går i pension efter nästan 20 år på tidningen. Stort tack Justina och lycka till med ditt fortsatta grävande, fast nu kanske i rabatter! ●

Kamrater som stöder.

Våld i alla former.

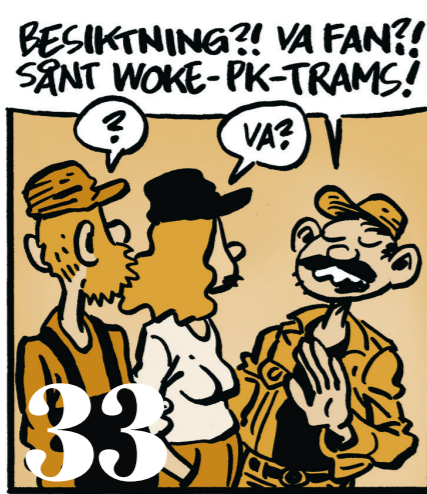
Kristina Sjöberg är chefredaktör på Transportarbetaren.

Nummer 3

- 3 LEDARE KRISTINA SJÖBERG**
- 8 HOT OCH VÅLD**
Många händelser med hot och våld anmäls aldrig.
- 12 KRÖNIKA ALEXANDRA EINERSTAM**
- 13 CERTIFIERADE!**
Transportutbildningen i Kristinehamn har som tredje gymnasium i landet fått branschens kvalitetsstämpel CGT.
- 15 FÄRDSKRIVARFUSK**
Nu skärps lagen om färdskrivarfusk.
- 16 TRANSPORT I RÅTTEGÅNG/**
Facket stämt av Biltrafikens Arbetsgivareförbund för brott mot mbl vid Teslavarsel.
- 19 KRÖNIKA DAVID ERICSSON**
- 20 FÖRSTA MAJ**
Företrädare för Transport vill göra första maj till arbetarnas dag och inte sossarnas.
- 22 MÖTET KARIN PETERSON**
"Slaktaren från Torslunda" går nu i pension efter 39 år i Transports tjänst.
- 26 HOT OCH VÅLD**
Många av Transports yrkesgrupper råkar ut för hot och våld i tjänsten.
- 33 SERIE PÅ VÄG**
Mats Källblads originalserie för Transportarbetaren.
- 34 KULTUR HEJ DÅ TIDÖ**
Peter Gustavsson och Mats Wingborg har gjort ett bokslut över Tidöregeringen.
- 36 FRÅGA FACKET**
- 38 MÅNADENS MEDLEM**
Maja Eriksson är lastbilschauffören som också bakar tårtor. Som ser ut som lastbilar.
- 40 MEDLEMSSIDOR**
Håll koll på vad som händer i din lokalavdelning.
- 43 ORDFÖRANDE HAR ORDET TOMMY WREETH**

FOTO: JUSTINA ÖSTER

SERIETECKNARE: MATS KÄLLBLAD

FOTO: JUSTINA ÖSTER

FOTO: LILLY HALLBERG

FOTO: MAJA ERICSSON

SAGT PÅ WEBBEN

Vi skrev om att utländska åkerier kan släppas in för att köra ut stormvirke:

"Det är inte bristen på transportkapacitet som är problemet den här stormen. Flaskhalsen nu är sågverk och en massa industrier har redan fulla lager med rundvirke. Under stormen Dagmar 2011 behövdes inga utländska transportörer och det är lika stor volym nu som då. [...] Men vi svenska chaufförer har väl för bra betalt så det är klart att de (M) tar chansen att vrida om konkurrensen." CL

"Frågan är vad vi lärt oss vid tidigare händelser när man gör undantag från regelverk. Vi har förhoppningsvis lärt oss att vid okontrollerade händelser så finns det alltid utrymme för fusk och förlorade skatteinkomster" DH

Även på Facebook kommenterades transportererna av stormvirket:

"Det finns ingen annan lösning! Finns inte nog med åkare och chaufförer i Sverige. Sedan är det omöjligt att starta åkeriföretag i Sverige. Banken lånar inte ut pengar till företag. Det blir som efter stormen Gudrun i Småland 2005, när bilar och maskiner från många länder röjde upp efter Gudrun." PT

POPULÄRT PÅ WEBBEN

... senaste månaden:

1. Satsningar på säkrare stopp
2. Utländska åkerier kan släppas in för att köra ut stormvirke
3. Transport i domstol för Teslavarsel

Debatt

Privatpersoner döms men företag får filma

Sverige har ett starkt skydd mot avbildning av skyddsobjekt. Den privatperson som råkar filma fel plats kan drabbas av omfattande konsekvenser – även utan uppsåt. Samtidigt hanteras systematisk inspelning i arbetslivet betydligt mjukare.

I EN UPPMÄRKSAMMAD dom dömdes en 15-åring efter att en dashcam i hans A-traktor fångat bilder av Försvarets radioanstalt på Lovön. Kameran hade installerats av pappan, och pojken uppgav att han inte ens visste att den var i gång. Trots det ansåg domstolarna att han borde ha sett skyltningen och säkerställt att kameran inte filmade.

Samhället markerar tydligt att skyddsobjekt ska skyddas. Just därför blir kontrasten så skarp när vi jämför med hur inspelning hanteras i arbetslivet – även i miljöer där skyddsobjekt kan förekomma. Som privatperson förväntas du stänga av en kamera vid minsta risk. Men i tjänst, bakom ratten i en arbetsgivarbil, verkar helt andra regler gälla.

TRANSPORT HAR ANMÄLT Securitas Sverige AB till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) för kameror installerade i rondbilar. Vi lyfter frågor om integritet, lagring, åtkomst, transparens – men också en större och mer obekväma fråga: Vad innebär det när företag dagligen filmar i områden där skyddsobjekt kan finnas? IMY svarade med ett informationsbrev och hänvisningar till sin hemsida. Transport överklagade. Förvaltningsrätten bedömde att bre-

Delta i debatten

genom att mejla ditt debattinlägg till redaktionen@transportarbetaren.se. Skicka med ditt namn, befattning och en bild på dig själv.

GUSTAF JÄRSBERG
Central arbetsmiljöombudsman på Transport.

vet räckte – och slog fast att frågan om skyddsobjekt inte var deras sak, utan Säkerhetspolisens. Något skaver. Myndigheter måste såklart prioritera, men när inspelning kan beröra skyddsobjekt borde inte handläggningen reduceras till ett informationsbrev. Ett privat misstag leder till dom. Ett företags systematiska inspelningar leder till... ingenting.

KAMERAÖVERVAKNING I ARBETSLIVET är inte bara en integritetsfråga. Det handlar om ansvar. Arbetsgivare kan inte installera teknik som riskerar att bryta mot avbildningsförbud eller skapa okontrollerade inspelningsmiljöer. Myndigheter måste samverka så att frågor som berör skyddsobjekt inte hamnar i ett glapp mellan regelverk och ansvarsfördelning. Kamerainspelning växer snabbt på svensk arbetsmarknad. Allt fler arbetsgivare installerar kameror i fordon – ofta per automatik, ofta utan eftertanke. Resultatet är att arbetstagare befinner sig i miljöer där inspelning sker kontinuerligt och där ingen har överblick över riskerna.

SOM PRIVATPERSON SKA du stänga av en kamera vid skyddsobjekt. I tjänst förväntas du köra vidare – inspelande. När kameror blir vardag återstår två avgörande frågor: Vem tar ansvar? Och vad händer den dag inspelningar hamnar i fel händer? ●

"Allt fler arbetsgivare installerar kameror i fordon – ofta per automatik, ofta utan eftertanke."

NYHET!
SUPER-STRETCH

TOTAL
STRETCH

INGA MELL ANHÄNDER!

- beställ dina arbetskläder direkt från Wexman Workwear

VÅRPAKET
DU FÅR 17 PRODUKTER TOTALT!
Varje modell i valfri storlek
2 296:-

CERTIFIERADE VARSELKLÄDER FÖR ÅKERI,
TRANSPORT, GRÄV & ANLÄGGNING.

SERVICEBYXA VARSEL TOTAL STRETCH KLASS 1

Välj ett par.
Med eller utan
spikfickor

KLASS 3

FULL-ZIP SWEATSHIRT

HEAVY COTTON CONTRAST PIKÉ

KLASS 3

JACKA SOFTSHELL

ALLROUND
GRIP

3-PACK HANDSKAR

PREMIUM TRUCKER CAP

2-PACK KALSONGER

ELASTIC
ERGO

BÄLTE

QUICK-DRY CONTRAST T-SHIRT

LOW CUT
ALLROUND

4-PACK TEKNIKSTRUMPOR

HELA PAKETET PACKAS
I EN PRAKTISK BAG

HIGH-VIS
PRO
BY WEXMAN WORKWEAR

High-Vis Pro är vår kollektion med varselkläder. Här ligger tyngdpunkten på modern design, nya smarta funktioner och hög säkerhet. Plaggen är certifierade enligt EU-direktiv EN ISO 20471.

Angivna priser exkl. moms gäller tillsvidare, dock längst till och med 2026-06-30. Reservation för slutförsäljning samt eventuella tryckfel.

HÖGSTA TÄNKBARA KVALITÉ!

Samtliga produkter i detta erbjudande är av PREMIUM-kvalité. Innebär absolut högsta tänkbara krav på material, sömning och funktioner. Knäfickor och armbågsförstärkningar av urstark Cordura, dragkedjor från YKK, mängder av sömnadsförstärkningar samt 2- & 3-nålsömmar på plaggens speciellt utsatta ställen är bara några exempel på detta kvalitetslöfte.

GARANTERAT LÄGST PRIS - HUR ÄR DET MÖJLIGT?

Vår affärsidé är unik i sin enkelhet. Allt från produktutveckling, design och tillverkning till lagerhållning och marknadsföring görs helt i vår egen regi. Försäljningen sker sedan direkt till dig som kund utan några som helst fördyrande mellanhänder.

En bättre affär
helt enkelt!

LOGGAT & KLART!

Vårt huvudkontor och lager ligger i Tidaholm. Här finns också ett tryckeri och en brodyrateljé. Innebär att du kan få dina kläder loggade och klara med antingen direktbrodyr, screentryck eller transfertryck.

WEXMAN AB / TIDAHOLM

ORDER Tel 0502 188 90 | order@wexman.se | www.wexman.se

WEXMAN WORKWEAR
TIDAHOLM SWEDEN
QUALITY & IMAGE SINCE 1994

Många händelser rapporteras aldrig

184 anmälda fall av hot och våld visar stora skillnader mellan företagen. Skillnaderna väcker frågor om mörkertal.

Text och foto JOHN ANTONSSON

Circle K sticker ut med betydligt fler anmälda fall av hot och våld. Företaget har aktivt jobbat med att få en kultur av att anmäla allvarliga händelser till myndigheterna.

Mellan 2021 och 2025 har Transportarbetaren hittat 184 anmälda tillbud och olyckor med hot och/eller våld inom Transports avtalsområden. Flest anmälningar finns inom bevakning, tidningsdistribution samt bensin- och garage. I de olika branscherna sticker Securitas och Circle K ut med betydligt fler anmälningar än sina konkurrenter.

I BEVAKNINGSBRANSCHEN ÄR det Securitas som förekommer mest i Transportarbetarens genomgång. Det är också Sveriges största bevakningsföretag. Näst flest anmälningar finns hos Av-arn. Samtidigt finns det andra förhållandevis stora aktörer inom bevakningsbranschen som syns lite eller inte alls.

Genomgången visar att bevakningspersonal ofta utsätts för hot och våld. Men den pekar också mot något annat: att arbetsgivare verkar göra mycket olika bedömningar av vad som ska anmälas till Arbetsmiljöverket.

PÅ SECURITAS SÄGER arbetsmiljöspecialisten Tommy Johansson att anmäla allvarliga olyckor och tillbud är ett lagkrav. Men också att företaget vill vara transparent inför kunder, anställda och samhället.

Så här gjorde vi

Transportarbetaren har gått igenom Arbetsmiljöverkets diarium och tagit fram alla anmälningar om olyckor och tillbud där orden "hot" eller "våld" förekommer i ämnesraden under åren 2021–2025. Därefter har vi gått igenom fallen manuellt och valt ut de företag som verkar inom Transports avtalsområden. I de fall vi varit osäkra har vi tagit reda på inom vilket näringsområde bolagen är registrerade.

Det kan finnas ett visst bortfall i materialet, till exempel om en arbetsgivare har registrerat ett ärende under en annan typ av olycka eller tillbud. Men eftersom hot och våld är valbara alternativ i diariet är det inte den mest sannolika huvudförklaringen till de stora skillnaderna mellan företagen.

Tommy Johansson.
FOTO: PRIVAT

– Vi anmäler hellre en gång för mycket än en gång för lite, säger han.

– Att dölja förekomsten av hot och våld genom att avstå från att rapportera och anmäla försvårar riskidentifiering och riskminimering, vilket i förlängningen leder till en farligare arbetsmiljö för de anställda.

ENLIGT TOMMY JOHANSSON sker arbetet med att få in rapporter på flera plan. Securitas använder ett digitalt rapporte-

rings- och arbetsmiljösystem där medarbetare under arbetspasset kan anmäla hot, våld, tillbud och andra avvikelser.

SAMTLIGA ANSTÄLLDA utbildas i systemet, och företaget försöker samtidigt bygga en kultur där medarbetarna rapporterar även sådant som annars kan uppfattas som en del av vardagen.

För bevakningspersonal kan vardagen vara kantad av mer våld och fler hot än vad vi andra är med om.

– Vi kan se att förekomsten av hot och våld har blivit vanligare samtidigt som vi också arbetar aktivt för att rapporteringsgraden ska öka.

– Vi har kunnat notera att det verbala klimatet tycks ha hårdnat och det har blivit allt vanligare med kränkningar och hot.

När anställda utsätts för hot eller våld säger Securitas att det första bemötandet är avgörande. Arbetsledare har ansvar för att fånga upp medarbetaren, och vid behov finns stöd från företagshälsovård.

INOM BENSIN OCH garage har Circle K skickat in sammanlagt tolv anmälningar från två olika bolag. Det kan jämföras med OKQ8, som har skickat in två anmälningar om olyckor eller tillbud.

På Circle K berättar säkerhetschefen Martin Stenberg att anmälningarna är viktiga både för att följa lagen och för att visa att frågan tas på allvar. Han säger att Circle K har byggt upp tydliga rutiner för rapportering, med både fysisk och digital

Vad handlar de rapporterade fallen om?

Anmälningarna gäller hot och våld mot anställda i arbetet.

Det rör sig bland annat om verbala hot, hotfulla situationer, knuffar, slag, sparkar, spottloskor, bett och knivhot. Många händelser uppstår när anställda ingriper, säger nej eller försöker hålla ordning.

De här bolagen har flest anmälda tillbud och olyckor med hot och våld:

- Securitas Sverige AB: 28
- Avarn security AB: 12

→ Västsvensk tidningsdistribution AB: 8

→ Commuter security group AB: 8

→ Circle K Sverige AB: 7

→ QSG bevakning AB: 6

→ Circle K Detaljist AB: 5

→ Samhall AB: 5

→ Point logistik Gota media AB: 4

→ Svensk hemleverans handelsbolag: 4

utbildning, löpande uppföljning och medarbetarundersökningar som särskilt följer upp att kunskap om rapportering faktiskt finns.

– Vi har tydliga rutiner, både fysisk och digital utbildning, följer upp utfall löpande och har medarbetarundersökningar specifikt kopplade till ämnet.

– Viktigast är att vi hela tiden tittar på hur vi kan bli bättre.

När anställda utsätts för hot eller våld säger Martin Stenberg att ledare har tydliga rutiner för att ge stöd, antingen från chef, kollega eller företagshälsovård.

Circle K har också tagit fram eget stödmaterial efter traumatiska händelser, och i riktigt allvarliga fall finns tillgång till externt krisstöd.

FÖRETAGET HAR OCKSÅ under senare år försökt uppmärksamma arbetsmiljön för mackanställda och hur kundernas bemötande ser ut.

– Problemet är omfattande men har tyvärr troligen varit det i många år bakåt i tiden. En trend som vi dock tycker oss se är att tröskeln till grövre

incidenter tyvärr blivit lägre.

På frågan om mörkertal i branschen säger Martin Stenberg att Circle K länge har försökt få fler aktörer i servicebranschen att uppmärksamma problematiken.

– Vi har arbetat mycket med att bearbeta andra aktörer för att få servicebranschen gemensamt att uppmärksamma problematiken. Grundproblematiken är inget som vi löser själva eller inom branschen utan vi behöver stöd från allmänheten i stort och myndigheter.

Transports arbetsmiljösamordnare Gustaf Järsberg är inte förvånad över bilden.

– Det är den vardagen vi kämpar mot, med våra lokala och regionala skyddsombud. Vi försöker få arbetsgivarna att förbättra sitt systematiska arbetsmiljöarbete.

Gustaf Järsberg säger att det i grunden är arbetsgivarens ansvar att fanga upp tillbud och olyckor, men att det också kräver att arbetstagare rapporterar det de varit med om.

– Tanken är alltid att det du har varit med om ska du rap-

FOTO: EMIL FLISBÄCK

”Tanken är alltid att du ska rapportera det du varit med om så fort som möjligt, så att du har det färskt i minnet”, säger Transports Gustaf Järsberg.

portera så fort som möjligt, så att du har det färskt i minnet.

ENLIGT GUSTAF JÄRSBERG kan stora skillnader mellan företag bero på mer än bara olika typer av verksamhet. Det kan handla om osäkerhet, rädsla och olika företagskulturer. Men det kan också finnas ekonomiska skäl till att inte ta tag i problemen fullt ut.

Företag som anmäler, följer upp, utbildar, rehabiliterar och lägger tid på kontakter med myndigheter och skyddsombud får kostnader som andra kan slippa.

– Att ta tag i de här frågorna kostar tid och tid är pengar. I värsta fall är det gratis för de arbetsgivare som skiter i att göra någonting. Det skapar osund konkurrens. ●

”Att ta tag i de här frågorna kostar tid och tid är pengar. I värsta fall är det gratis för de arbetsgivare som skiter i att göra någonting. Det skapar osund konkurrens.”

Gustaf Järsberg, central arbetsmiljösamordnare på Transport.

Vad kan du göra om du utsätts?

Tillbud. Arbetsgivaren har ett arbetsmiljöansvar och i det finns att ha tydliga rutiner för hur olyckor och farliga situationer ska kunna undvikas.

Text John Antonsson

Det ska finnas rutiner för att anmäla olyckor och tillbud, alltså situationer som kunnat leda till allvarlig olycka.

De flesta arbetsgivare har ett internt rapporteringssystem som du kan använda.

OM DU VARIT med om en olycka eller en annan allvarlig händelse har du som anställd ett ansvar att berätta om det för din arbetsgivare.

Våld och hot ska också alltid polisanmälas. Därefter är det arbetsgivarens ansvar att anmäla det till myndigheterna om händelsen är allvarlig. En arbetsgivare som inte anmäler en olycka kan i vissa fall få ett högt vite från Arbetsmiljöverket.

Enligt Transport ska du som utsätts för en olycka eller en annan allvarlig händelse rapportera om det till arbetsgivaren på din arbetstid.

OM DIN ARBETSGIVARE inte tar frågan på allvar kan du kontakta ditt lokala eller regionala skyddsombud. Skyddsombuden företräder alla anställda på arbetsplatsen, oavsett om de är medlemmar i facket eller inte.

Facket rekommenderar också att du kontaktar skyddsombudet om du vet om att en kollega varit med om en allvarlig händelse som arbetsgivaren inte tar på allvar.

DU KAN OCKSÅ kontakta Arbetsmiljöverket direkt eller själv gå in på anmalarbetskada.se, trots att det egentligen är arbetsgivarens ansvar.

Efter en arbetsskada eller ett allvarlig tillbud är det din arbetsgivares ansvar att utreda händelsen och företagets rutiner.

Frågor som berör vad som hände, vad som kunnat hindra det som hände och vilka instruktioner som finns för farliga händelser är några av de saker som ska utredas av arbetsgivaren. ●

Rätt att sparka truckförare för amfetaminbruk

Juridik. Det var rätt av Ica Sverige att sparka en anställd som hade amfetamin i kroppen när han körde truck på ett lager i Västerås. Ett farligt arbete, som gör det särskilt viktigt för arbetsgivaren att se till att företagets medarbetare inte är narkotikapåverkade på jobbet. Det slår Arbetsdomstolen (AD) fast i en dom i mars 2026, skriver tidningen Lag & Avtal.

Mannen testade positivt på ett salivprov men hävdade att nässprej eller kosttillskott påverkat testet. Arbetsgiversidan kontrade att den anställde "grovt åsidosatt sina åligganden mot bolaget" och brutit mot företagets alkohol- och drogpolicy.

Unionen invände att testmetoden inte var tillförlitlig och att provet hanterades bristfälligt. AD beslutade att Unionen ska betala rättegångskostnaderna på totalt 876 586 kronor. ●

Fler antagna till transportprogram

Utbildning. Gymnasiets fordons- och transportprogram har ökat i popularitet. Och antalet antagna till programmet har ökat, visar Skolverkets senaste statistik. Jämfört med 2025 är ökningen 5,6 procent.

Totalt sökte 6800 elever till transportprogrammet. Av dem antogs 4236 till det som sitt förstahandsval.

Antalet antagna tjejer har också ökat, upp från 973 förra året till 1045 i år. ●

25%

av kvinnorna som har ett barn mellan ett och två år jobbade deltid 2025. Det är en minskning med 20 procentenheter sedan 2005. Mäns deltidsarbete är mer eller mindre oförändrat.

Källa: SCB

Krönika Alexandra Einerstam

Erfarenheter som inte går att hänga av sig

För några krönikor sedan skrev jag om den nya lagen om förolämpning mot tjänsteman och den här texten kanske kan ses som en fortsättning på samma ämne.

Det handlar återigen om negativa erfarenheter som inte går att hänga av sig tillsammans med uniformen. Det är erfarenheter som letar sig in i hemmet, in i kroppen och in i själva nervsystemet.

Jag minns nämligen den tiden då telefonen aldrig slutade ringa. Någon/några hade lagt ut min bild, mitt telefonnummer och min adress på en porrsida.

Jag satt i fätöljen i min lägenhet med mobilen i handen spänd som en fiolsträng. Skulle någon dyka upp vid min dörr i villfarelsen att jag var till salu?

POLISEN SA ATT de inte kunde göra något. Jag skulle själv kontakta leverantören av sidan. Mitt ärende förvandlades från brott till kundtjänststämmande, från hot till "är du snäll och fyller i ett formulär".

Under tiden fortsatte män att ringa oavbrutet och det slutade med att jag var tvungen att åka hem till min mamma i några dagar (och byta telefonnummer).

Jag vet fortfarande inte varför det

"När jobbet gör dig synlig /.../ är det inte bara din arbetsplats som kan bli en arena för angrepp. Det är hela ditt liv."

hände. Var det för att jag jobbade som väktare, i ett yrke där risken för hot och våld redan är mångdubbelt högre än för många andra? Var det för att jag var politiskt aktiv och syntes på möten, i debatter, på bild? Eller var det för att jag var kvinna, offentlig nog för att vara sårbar men inte tillräckligt viktig för att någon skulle ta ansvar?

I DAG PRATAR VI om hot och våld i arbetslivet som en arbetsmiljöfråga och det med rätta. Fackförbund, myndigheter och arbetsgivare betonar att ingen ska behöva utsättas för hot, våld eller trakasserier i sitt arbete.

När jobbet gör dig synlig, om det är i uniform, i det fackliga eller i politiken, är det inte bara din arbetsplats som kan bli en arena för angrepp. Det är hela ditt liv.

Det klarar vi inte av med dokument och handlingsplaner allena. Vi behöver en facklig solidaritet som finns kvar när vi låser upp dörren hemma, när telefonen ringer och när rädslan smyger sig på efter arbetspasset. ●

Alexandra Einerstam är väktare och skribent.

Brogymnasiet i Kristinehamn har som tredje skola i landet blivit en certifierad gymnasial transportutbildning.

Transportutbildning firade certifikat

Utbildning. En milstolpe är nådd. Den 25 mars kunde elever och lärare vid Brogymnasiet i Kristinehamn fira att, som tredje skola i landet, fått transportutbildningen CGT-certifierad.

Text och foto Lilly Hallberg

Lastbilar i kortege, tal, bakelser och bubbel – ute vid transportutbildningens lokaler i Presterud var det festligt under certifieringsceremonin. På plats var också företrädare för fack, arbetsgivare och politik.

Utbildningen har nu blivit godkänd som certifierad gymnasial transportutbildning (CGT).

– Det är en ära. Och möjligt tack vara ett fantastiskt arbetslag, säger rektor Martin Andersson.

Han underströk att certifieringen inte betyder att utveck-

lingsarbetet är avslutat. Utan det är ständigt pågående och det är även den process som lett fram till certifieringen. En process som kommit att fungera som ett verktyg i arbetet.

– Det vi kan se nu är frukten av arbetet som är nedlagt, sa Örjan Jakobsson, ombudsman på Transports avdelning 6 Värmland.

Örjan Jakobsson är med i den regionala CGT-grupp som följt processen och som avslutades med en extern genomgång innan certifieringen kan beviljas. I gruppen ingår även representanter från arbetsgivarorganisationen Transportföretagen, som också var på plats i Kristinehamn under dagen, samt från politiken, representerad av Joakim Virtanen (SD) som sitter i Kristinehamns kommunfullmäktige.

Stora verkstadshallen i trans-

portutbildningens lokaler hade dagen till ära gjorts om till aula, smyckad med ballonger och vimplor. Programmet startade med kortege från "huvudskolan", Brogymnasiet i centrala staden.

Bara två gymnasieskolor i landet har tidigare certifierats, Liljaskolan i Vännäs och transportutbildningen i Halmstad.

VID CEREMONIN I Kristinehamn betonade de ansvariga elevernas betydelse.

– Skolan var bra redan från början, säger Vilda Tedenbo i årskurs två.

Kurskamraten Axel Fridström håller med. Han tycker att skolläringens arbete för certifieringen märkts, på ett bra vis. Inte så att det varit för saken i sig eller för egen prestige.

– Lärarna har varit neutrala på ett vis, men engagerade. ●

Trafikskola blir av med tillstånd

Körskola. Transportstyrelsen återkallar Körskolan i Piteå AB:s tillstånd att driva trafikskola efter allvarliga brister i verksamheten.

Enligt myndigheten har skolan under flera år bedrivit utbildning för tunga körkortsbehörigheter, som lastbil och buss, utan en godkänd utbildningsledare med rätt kompetens.

Trafikskolan har i sitt yttrande uppgett att man inte känt till reglerna och att man planerat att rätta till bristerna, bland annat genom att rekrytera personal med rätt kompetens. Transportstyrelsen bedömde ändå att missförhållandena varit så långvariga att tillståndet skulle återkallas.

Beslutet överklagades, men Förvaltningsrätten i Falun avslår överklagandet och går på Transportstyrelsens linje. ●

Mora flygplats till Arlanda är en av de rutter som riskerar att bli av med statligt stöd.

Fem flyglinjer kan mista statligt stöd

Flyg. Trafikverket föreslår att fem statligt stödda flyglinjer inte ska få fortsatt allmän trafikplikt efter oktober 2027: Östersund–Umeå, Torsby–Arlanda, Hagfors–Arlanda, Mora–Arlanda och Kramfors–Arlanda.

Myndigheten motiverar det med lågt resande på flera linjer och ett ansträngt anslag, som gör att staten behöver prioritera hårdare. Samtidigt bedömer Trafikverket att sju andra linjer ska fortsätta få statligt stöd. ●

Gränslöst anlitande av bemanning fall för Arbetsdomstolen

Arbetsrätt. Transport har stämt ett DSV-åkeri i Göteborg i Arbetsdomstolen (AD) för brott mot medbestämmandelagen (mbl) och kollektivavtalet.

Det gäller anlitande av personal från ett bemanningsföretag, som hyrts in utan att någon specificerad tidsperiod angetts. Bolaget har bara angett att inhyringen är "tills vidare". Det trots att avtalet mellan Transportarbetareförbundet och arbetsgivarorganisationen Biltrafikens Arbetsgivarförbundet är tydligt: Tidsperiod är en av de saker som ska förhandlas före anlitande av bemanningspersonal, enligt mbl, och det ska också framgå vad som ska förhandlas.

Transport yrkar i sin talan i AD på ett allmänt skadestånd på 150 000 kronor. ●

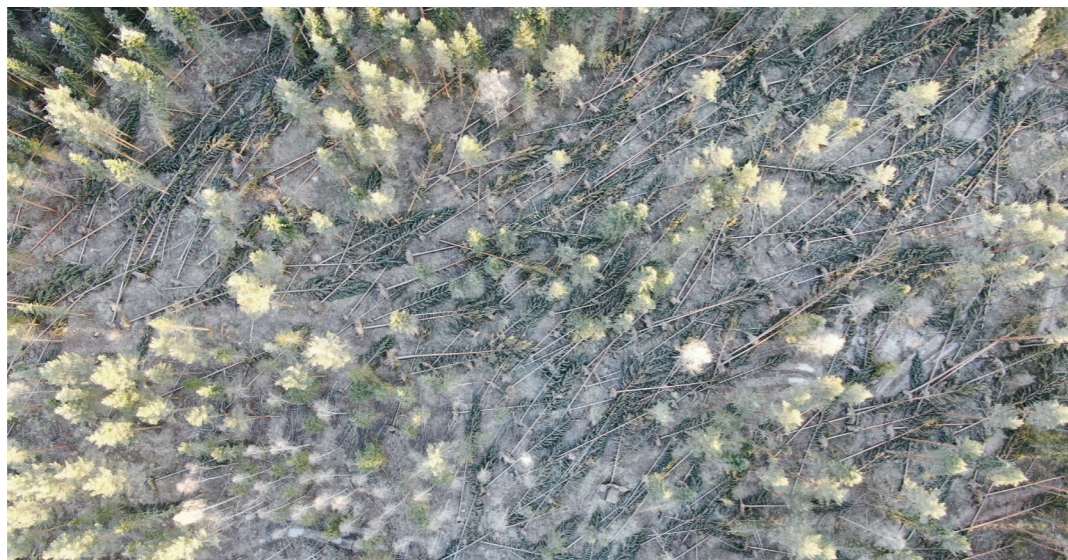

Regeringen vill satsa på rastplatser

Politik. Bristen på rastplatser för yrkesförare har blivit allt större. Nu säger infrastrukturminister Andreas Carlson (KD) att regeringen vill satsa mer pengar på området.

Enligt ministern handlar det om en större infrastruktursatsning de kommande tolv åren. I Trafikverkets förslag finns 70 miljarder kronor till så kallade trimningsåtgärder, som bland annat kan användas för att rusta parkerings- och rastplatser.

Både Transport och Sveriges Åkeriföretag har länge varnat för bristen på säkra viloplats-er för chaufförer. Problemen har förvärrats när fordonen blivit större och när rastplatser stängts och inte öppnats igen. ●

Stormfällida träd efter stormen Johannes i slutet av december 2025.

Utländska åkerier släpps in för att köra ut stormvirke

Åkeri. Regeringen har beslutat att utländska åkerier ska kunna köra stormfällt virke i Sverige utan svenskt yrkes- trafik tillstånd. Facket oroas för fusk och lönedumpning.

Text John Antonsson

Stormen Johannes i december 2025 fällde stora mängder träd och i de stormdrabbade områdena har avverkningsanmälningarna fördubblats jämfört med 2025, enligt Skogsstyrelsen.

DÄRFÖR HAR REGERINGEN beslutat om ett tillfälligt undantag från kravet på svenskt yrkes- trafik tillstånd mellan den 15 april och 30 september 2026. Undantaget gäller för yrkesmässig trafik i Dalarnas, Gävleborgs, Uppsala, Värmlands, Västerbottens, Västernorrlands, Västmanlands och Örebro län, men bara för fordon som transporterar rundvirke från skogar som skadats av stormen Johannes i december 2025.

Företagen måste ha ett gemenskapstillstånd utfärdat i ett annat EES-land, och varje fordon ska anmälas till Trans-

portstyrelsen. Myndigheten ska därefter utfärda en skriftlig bekräftelse som ska finnas i fordonet och kunna visas upp vid kontroll.

SJU ARBETSDAGAR. Så lång tid fick remissinstanserna på sig att yttra sig till regeringen. Svenska Transportarbetareförbundet hör till dem som har svarat och är kritiskt både till den korta remisstiden och till själva förslaget.

– Vi har inte så goda erfarenheter efter de tillfälliga reglerna som tillkom efter januari- stormen Gudrun 2005. Då visade det sig att flera av företagen blev kvar utan att ha rätt att vara det. Vi tycker att den här typen av tillfälliga regellättnader öppnar upp för fusk och lönedumpning, säger Sportsports utredare Amne Alansari.

I regeringens promemoria står det att reglerna för utstationering av förare fortfarande gäller. Men facket är skeptiskt till att det räcker.

– Vi har redan nu ett stort problem med att det är för få

kontroller på vägarna. Vi har svårt att se att myndigheterna ska klara av att ha kontroll, säger Amne Alansari.

Facket har i sitt remissvar önskat att undantaget ska begränsas till 100 utländska fordon och att myndigheterna har full kontroll över vilka aktörer som verkar inom ramen för undantaget, så att det inte utnyttjas.

ÖVRIGA REMISSINSTANSER

riktade ingen direkt kritik mot grundförslaget. Men Åklagar- myndigheten ifrågasätter hur det vid en vägkontroll ska gå att avgöra om virket kommer från skog som skadades just den 27 december 2025.

Länsstyrelsen i Västmanlands län hänvisar till stormen Gudrun: ”polismyndigheten vid kontroller konstaterade att en relativt sett hög andel överträdelser av trafiklagstiftningen hos timmertransportörerna som påverkade trafiksäkerheten”.

Skogsindustrierna vill å sin sida förlänga undantaget. ●

Lagrådet sågar förslag om visitation av chaufförer

Politik. Regeringen har föreslagit ett paket med lag- ändringar för att komma åt färdskrivarfusk. Bland annat föreslås att polismän ska kunna kroppsvisitera förare och att poliser och bilinspektörer ska få genomöka fordon vid misstanke om allvarligt missbruk av färdskrivare. Det är ett oproportionerligt ingripande, anser Lagrådet.

Text John Antonsson

I slutet av förra året presenterade regeringen flera lagändringsförslag för att komma åt färdskrivarfusk. Bland dem fanns skärpta straff och högre böter. Sedan dess har förslagen varit ute på remiss och granskats av Lagrådet. Promemorian föreslår också att ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026.

REGERINGEN FÖRESLÅR ATT en polisman eller bilinspektör ska få genomöka ett fordon eller fordonståg, och att en polisman ska få kroppsvisitera föraren, om det i samband med

en vägkontroll finns anledning att anta att föraren allvarligt har missbrukat färdskrivaren genom att väsentligen åsidosätta reglerna för användning av förarkort. Åtgärden ska dessutom behövas för att söka efter föremål som kan ha använts vid missbruket.

SYFTET ÄR ATT komma åt färdskrivarfusk, något som i värsta fall kan leda till fara i trafiken, snedviden konkurrens och lönedumpning. Få motsätter sig det. Men regeringsformen, som är en av Sveriges grundlagar, skyddar mot kroppsvisitation och husrannsakan.

Begränsningar av dessa rättigheter får endast göras för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle, och de får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet.

LAGRÅDET KONSTATERAR OCKSÅ att de föreslagna tvångsmedlen gäller ett förfarande där straffet är penningböter. Att en polis-

man eller en bilinspektör ska få använda sådana tvångsmedel i de här fallen har inte visats vara proportionerligt, anser Lagrådet.

Lagrådet ifrågasätter hur vanligt färdskrivarfusk egentligen är och om det är ett växande problem som motiverar inskränkningar i grundlagsskyddade rättigheter. Lagrådet anser att regeringen inte har visat att förslagen om kroppsvisitation och genomsökning av fordon uppfyller regeringsformens krav på proportionalitet och avstyrker därför de förslagen.

Andra regelförändringar som kommer för att bekämpa färdskrivarfusk är att manipulation av färdskrivare ska kunna ge böter eller fängelse i upp till ett år. Även tillverkning, försäljning och innehav av manipulationsutrustning blir straffbart.

Sanktionsavgiften för att köra med ett förarkort som har erhållits genom oriktiga uppgifter eller falska handlingar föreslås också höjas, från 8 000 till 20 000 kronor. ●

Regeringen vill ge polisen fler verktyg för att komma åt färdskrivarfusk.

FOTO: CHRISTINA AHLUND

Hallå där! Mikael Danielsson Sjöstem

...Transportombudsman i avdelning 28 och initiativtagare till valprojektet Gallfeber.

Text John Antonsson

Gallfeber, vad är det?

– Det är ett projekt som jag tog initiativ till och bygger på att vi insett att gymnasieungdomar som ska rösta för första gången behöver lära sig mer om politik. Därför har vi tillsammans med ABF i Västerbotten tagit fram en plan som vi valt att döpa till Gallfeber.

Vad ska ni göra?

– Det handlar främst om att göra korta inslag i sociala medier. Vi försöker få tag på ungdomar som vill vara med och jobba med det. De ska ställa frågor till kompisar. Tanken är att det ska spridas på Tiktok och nå många ungdomar. Projektledaren har redan nu tagit fram några klipp och jag tycker att det är ganska roligt.

– Sedan är tanken att ungdomar själva ska prata med andra ungdomar om hur viktigt det är att rösta och inte bara säga att allt är skit. Och om de tycker att allt är skit så ska de gå dit och rösta blankt. De ungdomar som vill lära sig mer ska kunna gå till ABF som ska tillhandahålla kortare utbildningar om politik. ●

FOTO: SHUTTERSTOCK

4 tycker till

Vill du ha förkortad arbetstid?

Christopher Herderström, ordningsvakt, Lilla Edet:

– Ja! Med bibehållen lön, det är fullt rimligt på privat nivå även om Svenskt Näringsliv slår bakut. Det är särskilt viktigt för oss som jobbar långa pass och färre dagar. Det gör att vi blir tröttare, i synnerhet vid nattarbete. Jag jobbade natt i fem år, men gick sedan över till dag.

Lars Erik Kvick, chaufför samhällsbetalda resor, Strömsbruk:

– Självklart, och högre lön, haha! När man är ung brinner man ju för att jobba, men när man blir äldre vill man ha det lite lugnare. Det tar mer på kroppen att sitta och jobba när man blivit äldre.

Malin Sundberg, lagerarbetare och ordförande i avdelning 3, Göteborg:

– Ja, för att få mer fritid. Vi behöver röra oss åt det hållet för att orka arbetslivet och också för att kunna njuta av pensionen när det är dags.

Peder Jonsson, renhållningsarbetare, Borås:

– Det är dags för en ny reform för arbetstiden. Det är förlegat med 40-timmarsvecka. Jag sa till en yngre arbetskamrat att se livet som ett maratonlopp där målet är pensionen med några guldår. Vill det sig illa avslutas loppet i förtid. Sliter vi ut oss är risken stor att vi inte kommer i mål.

Slutförhandlingarna om sympativarslets laglighet hölls i Arbetsdomstolens lokaler i Gamla stan, Stockholm.

Transports sympativarsel:

Sympativarslet lades den 15 december 2023:

→ Blockad av avfallshandling vid elva Teslaverkstäder i Sverige.

→ Trädde i kraft den 29 december, klockan 06.00 (Biltrafikens Arbetsgivareförbunds avtal) respektive 18.30 (Sobona) om inte IF Metall och TM Sweden (Tesla Sverige) tecknat ett kollektivavtal före det.

→ Teslaverkstäder i elva orter berörs.

Transport i rätten för Teslavarsel

Arbetsrätt. I december 2023 varslade Transport om sympatiåtgärd i Teslakonflikten: blockad av all avfallshandling vid elva bilverkstäder. Biltrafikens Arbetsgivareförbund stämde ett halvår senare fackförbundet för brott mot varselplikten enligt mbl. Nu väntar Arbetsdomstolens utslag.

Text och foto Lilly Hallberg

Twisten rör omfattningen av Transports varsel, som avser stridsåtgärder till stöd för IF Metall i konflikten med biltillverkaren Tesla om rätten att teckna kollektivavtal. Enligt Biltrafikens Arbetsgivareförbund (BA) har Transport brutit mot varselskyldigheten, reglerad i medbestämmandelagen (mbl).

Enligt Transportarbetareförbundet är varslet tydligt, klart och begripligt.

– Omfattningen är väldigt tydlig, sa förbundsjurist Annett Olofsson från LO-TCO Rättskydd, som företräder Trans-

port, under huvudförhandlingen i domstolen.

Hon framhöll också att omfattningen inte påverkats av det faktum att Transport bara angav adresser till blockerade verkstäder, inte vilka renhållningsbolag som berörs.

I SIN SAKFRAMSTÄLLAN drog Transportarbetareförbundet en lång rad sympativarsel som andra fackförbund lagt till stöd för IF Metall – utan att arbetsgivarparten kommit med några varselinvändningar.

Något som också Transports förbundsordförande, Tommy Wreeth, framförde i sin sanningförsäkran.

– Varslet är helt enkelt utformat på det enda sätt som det går att utforma. Varslet är riktat mot BA, som arbetsgivarorganisation, och era medlemsföretag, sa han.

Wreeth uttryckte också att det var oväntat att Biltrafikens Arbetsgivarförbund lämnade in en stämmningsansökan:

– Jag tyckte att vi haft en ganska bra dialog, vi träffas ju i en hel del sammanhang. Det var förvånande när det kom. De flesta andra verkar ju ha förstått varslet. Varför sitter vi här? sa han.

TRANSPORT OCH Biltrafikens Arbetsgivareförbund har kollektivavtal på flera områden, bland annat transportavtalet och miljöarbetareavtalet. Parterna försökte först hantera tvisten i förhandlingar, våren 2024, men utan att kunna komma fram till en lösning. Därefter hade BA tre månader på sig att ansöka om stämning.

MITT I SEMESTERTIDER, den 17 juli, lämnades stämmningsansökan in till Arbetsdomstolen.

Arbetsgivarorganisationen yrkar på ett allmänt skadestånd på 50 000 kronor för brott mot medbestämmandelagen, paragraf 45.

Dom i Arbetsdomstolen meddelas senast den 29 april. ●

Strid om sänkt arbetstid fortsätter

Arbetstid. Ett enigt LO-kunde i början av året presentera förslag på hur arbetstiden ska kortas för alla landets arbetare. Arbetsgivarparten nej samma dag. Dragkampen går vidare.

Text Lilly Hallberg

LO:s ordförande Johan Lindholm kallade pressträffen den 3 februari historisk: En enig LO-styrelse står bakom att begära centrala förhandlingar med motparten, Svenskt Näringsliv, för att sänka normalarbetstiden från dagens 40 timmar i veckan. Och det ska gälla för alla landets löntagare och samtliga branscher.

Men arbetsgivarna vill inte ha några centrala förhandlingar alls om saken. I stället ska arbetstidsförkortningen hanteras av respektive bransch och förhandlas av det fack som organiserar på respektive område, enligt Svenskt Näringsliv.

INOM LO LEVER ändå förhoppningen om centrala förhandlingar i år, före förhandlingarna för nya kollektivavtal 2027. Samtidigt finns det inom vissa förbund röster som talar för att gå lagstiftningsvägen, något Kommunall öppnade för redan

vid sin senaste kongress. Något som också Socialdemokraterna gjorde vid kongressen 2025, även om partiet ser förhandlingsvägen som första alternativ.

Transports ordförande Tommy Wreeth välkomnade LO-styrelsens förslag, att förbunden lyckats enas. Tidigare har Transport och flera andra LO-förbund lyft att det kan bli nödvändigt med politiska beslut, att gå lagstiftningsvägen, för att få igenom sänkt arbetstid för alla landets arbetare.

SENAST EN GENERELL arbetstidsförkortning genomfördes i Sverige var 1973. Arbetstiden har sedan 1980-talet ökat, till skillnad från i flera jämförbara länder. I den nyligen släppta rapporten *Den eviga striden om tiden* (Arena idé) går författarna Tommy Öberg och Anna Danielsson Öberg igenom hur arbetstidsfrågan diskuterats och hanterats i andra europeiska länder. Arbetstidsförkortning via lagstiftning är ovanlig, visar det sig. Många fackförbund runt om i Europa har däremot kortat arbetstiden avtalsvägen, enligt en rapport från Europafacket Etuc, som manar fler fackförbund att träffa avtal om kortare arbetstid. ●

Presskonferensen i februari beskrevs som historisk: En enig LO-styrelse presenterade förslag på hur arbetstidsförkortning ska genomföras.

Kunskap är makt

Gå vår fackliga utbildning Avtalspunkten.

Ha koll på ditt avtal –

stå upp för dina rättigheter!

Avtalspunkten syftar till att ge dig kunskap om ditt kollektivavtal så att du kan bevaka dina rättigheter kring lön, arbetstid, anställningsform och ledigheter.

Efter kursen kommer du bland annat att kunna:

- bedöma om din lön är korrekt
- tillvarata dina rättigheter vid ledighet
- bevaka att arbetsgivaren följer reglerna för arbetstid

ANMÄL DIG HÄR!

tele radio
wireless solutions

Radiostyrning till bärgningsbilar

Tele Radio är din leverantör av radiostyrning till bärgare, lastväxlare och bakavlyft m m. Unikt anpassad för ett mer optimerat arbete. Gör din arbetsdag mer kostnadseffektiv. Kontakta oss idag för mer information.

031-724 98 00 | www.tele-radio.com/sv

Utbrett fusk i däckverkstäder

Gummiverkstad. Nära hälften av däckverkstäderna har brister i sin redovisning, som gäller krav på kassaregister och personalliggare. Det visar Skatteverkets granskning av företag i branschen. Myndigheten har under två år granskat totalt 250 däckföretag i hela landet. Hittills har det lett till att sammanlagt 15 miljoner kronor påförts i skatt och andra avgifter.

Skatteverket har i vissa fall gått vidare med fördjupade kontroller hos företag. Det har lett till totalt 63 skatteutredningar, som visar omfattande fel: 5,5 miljoner kronor i oredovisade inkomster och 22 miljoner kronor i oredovisade löner. ●

Kortare arbetstid gav mindre trötthet

Arbetsmiljö. Bättre mående och högre produktivitet å ena sidan, risk för höga kostnader å andra sidan. Kortare arbetsvecka testades i ett halvår på elva arbetsplatser i ett halvår i en norsksvensk forskningsstudie, rapporterar tidningen Arbetsliv.

De anställda jobbade 80 procent med full lön på en operationsavdelning, två kommunala förvaltningar och en revisionsbyrå. Arbetet effektiviserades genom att rutiner, möten och scheman sågs över. Resultaten visar på mindre trötthet och större tillfredsställelse med livet bland deltagarna.

Forskarna påpekar dock att fler studier behöver göras för att få fram mer säkra resultat. Skeptiker varnar för sämre arbetsmiljö, brist på personal och höga kostnader, skriver Arbetsliv. ●

9%

färre svenskar reste till New York 2025, jämfört med 2024.

Källa: Dagens Nyheter

FOTO: PRIVAT

UNI Globals sjätte världskongress hölls i Philadelphia 2023. Transport representerat av Jimmy Ovesson (till höger).

Ett uppdrag för hela världen

Fackligt arbete. Alla medlemmar i Transport bidrar till att stärka rättigheter för arbetare i andra länder, bland annat att organisera sig i facket – en folkrörelse med totalt 191 miljoner medlemmar.

Text Lilly Hallberg

Stockholm, januari 2026: På Transports förbundskontor i Stockholm är det möten med ledare för UNI Global, den fackliga världsfederation som bland andra Transports väktare och ordningsvakter hör till. Fackförbund som organiserar anställda inom service i 140 länder bildar UNI. Inom handeln, med post och logistik och med "fastighetstjänster" (property services) som bevakning och renhållning.

MICHALA LAFFERTY är sedan två år chef för federationens sektor för fastighetstjänster.

– När jag tog över tittade jag på alla sektorer inom ILO, men pri-

vat bevakning fanns inte listat.

Sedan förra året finns det listat hos ILO (International Labour Organization); "Internationella LO":

– Det gör mig glad att vi lyckades argumentera för det, men det betyder inte att allt är löst utan det är en start. Det handlar om att få hela samhället att inse vilket viktigt jobb privatanställda inom bevakning utför i alla länder, det är inte bara någon äldre man som går omkring med en bricka, säger Michala Lafferty.

UNI GLOBALS ARBETE innebär att hjälpa lokala fack, ge stöd och utbildning. Men hur facken är uppbyggda, och vilka yrkeskategorier ett förbund organiserar, skiljer sig åt mellan olika länder.

– För arbetet behöver vi starka partner, som Transport, säger Michala Lafferty.

De ursprungligen svenska, i dag multinationella, säkerhets-

Styrning

→ Transports internationella arbete regleras i förbundets stadgar, i andra paragrafen. Utöver det genom beslut i förbundsstyrelsen och policy-beslut.

→ I förbundets uppdrag ingår att "upprätthålla förbindelser med fackliga organisationer i andra länder som genom medlemskap i respektive landsorganisationer tillhör Internationella fackliga samorganisationen eller är anslutna till internationell yrkessammanslutning som samarbetar med Internationella fackliga samorganisationen..."

företagen Securitas och Loomis har båda slutit globala ramavtal med UNI, som omfattar anställda hos bolagen i alla länder och som rör fackliga rättigheter och arbetsvillkor. Bevakning är en växande sektor inom service internationellt.

JIMMY OVESSON, ANSVARIG för Transports internationella enhet, diskuterar skilda förhållanden med UNI:s Michala Lafferty. I vissa länder kan uppdrag inom privat bevakning kombineras med att exempelvis driva bilverkstad. Det gäller bland annat Malawi, ett av världens fattigaste länder, där Transport varit med att bygga upp den fackliga organisationen för väktare och textilarbetare. Både Ovesson och Lafferty betonar också att det internationella arbetet har flera olika delar och olika aspekter. En inte obetydlig del handlar om påverkan, ett arbete vars resultat sällan är direkt synligt. ●

Krönika David Ericsson

Vägpirater

Under alla mina år längs vägarna har jag aldrig blivit utsatt för fysiskt våld. Stölder ja, och hot, förtäckta eller öppna. Och ett par gånger för uppenbar skuggning.

I min märkliga hybridtillvaro mellan att vara författare, frilansjournalist och långtradarchaufför har det hänt en hel del. Värst var det nog när jag skrev om det jättelika tyska svartåkeriet Willi Betz med 6 000 bilar. Då visade åkeriet och dess kumpaner att jag var iakttagen genom ett envist förföljande.

Någon ringde också till min dotter och sa att det var säkrast om hennes pappa höll sig borta från deras verksamhet. Hur de nu fick tag på hennes kontantkortsnnummer.

Otäckt var det även när jag ringde runt till transportfack i Europa. De ville inte tala om Willi Betz. En engelsk internationell sekreterare kunde inte svara på frågor då han måste "tänka på familjen".

Nödrosen från det bulgariska facket för det tidigare statliga åkeriet som köpts upp av Willi Betz, var däremot tydliga. Chaufförerna blev misshandlade om de opponerade sig mot något och facket bad om internationell hjälp. Vilket inte var så lätt att ordna, mer än att skriva om eländet.

SÅ KUNDE LANDSVÄGSVÅLD se ut och det är inte så mycket bättre i dag. Varken fack eller polis kan göra så mycket åt det. Som chaufför är man ensam

"Som chaufför är man ensam och utsatt för allehanda vägpirater på rastplatser och i industriområden."

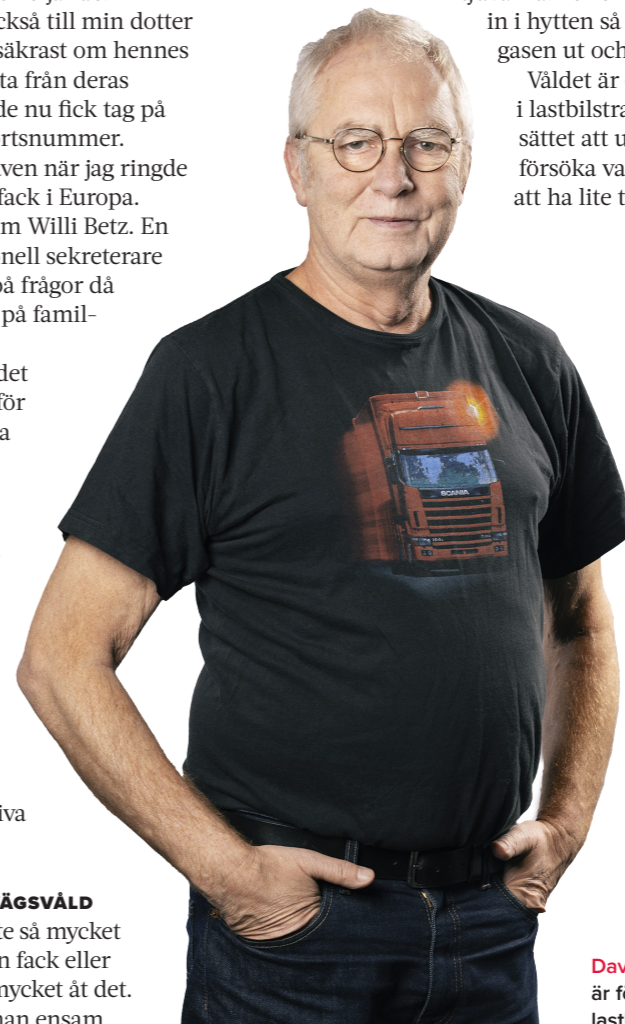
och utsatt för allehanda vägpirater på rastplatser och i industriområden.

Jag har fått diesel stulen både i Sverige och utomlands och ska man sova i bilen i Spanien är det bäst att stå på en bevakad parkering. Det kostar en hundring för ett par vakter som går runt bilarna beväpnade med Magnum 45:or.

Något man absolut inte ska göra är att låsa tanklocket för då borrar de hål i tanken – och det blir dyrt!

Gasning av chauffören är också ett jätteproblem. Sätt aldrig spännband mellan dörrarna för att hindra tjuvarna. För om de inte kommer in i hytten så vädras heller inte gasen ut och du kan dö.

Våldet är ofta närvarande i lastbilstrafiken och enda sättet att undvika det är att försöka vara försiktig. Och att ha lite tur! ●

David Ericsson är författare och lastbilchaufför.

Kommunpolitiker vill återta skolskjuts

Service trafik. De senaste åren har flera larm kommit om allvarliga brister i skolskjutsverksamheten i huvudstaden. Nu utreder Stockholms stad möjligheten att återta delar av skolskjutsen från privata aktörer.

Det är den rödgröna majoriteten (S och MP) i stadshuset som är drivande i frågan, men de medger att det inte handlar om någon "quick fix". Skolskjuts i egen regi innebär att kommunen skulle behöva anställa förare, köpa in bilar och införa nya planeringssystem. Hur stor andel av Stockholms skolskjuts som skulle tas över av kommunen är något som den pågående utredningen ska ge svar på. ●

Rasmus Graham, Emma Brodin och Martin Jansson.

De vill driva arbetarnas frågor

Politik. Arbetarnas frågor har i stort sett försvunnit från politiken, anser en trio som vill blåsa nytt liv i debatten. Bira mot borgare är ett nytt rött forum som bjuder in till samtal och diskussioner, digitalt och på plats, runt om i landet.

– Man behöver inte vara engagerad i ett politiskt parti för att ansluta på våra möten. Vi vill träffas på ett anspråkslöst sätt och självklart behöver man inte dricka bira om man inte vill.

Så säger igångsättarna, Rasmus Graham, Emma Brodin och Martin Jansson. ●

5%

färre gick allmän kurs på folkhögskola 2025, jämfört med 2024.

Källa: SCB

”Vi har mycket kvar att kämpa för”

Transport. – Vi måste lyfta att första maj är löntagarnas dag, inte något partis eller någon vanlig helgdag. Som fackförbund har vi många segrar att fira, inte minst här i Sverige. Och vi har mycket kvar att kämpa för, säger Marie Samuelsson.

Text Kent Källkvist

Hon är lokalombudsman på Transport i Borås. Det går inte att ta miste på hennes iver när hon pratar om första maj som arbetarnas och fackens dag.

– Det ska vara en manifestation med fokus på vad vi kan åstadkomma när vi tillsammans organiserar oss för att förbättra våra villkor. Inte som här i Borås, där det har blivit stora loppisdagen. Pinsamt.

MARIE DRAR JÄMFÖRELSEN med Spanien där hon flera gånger

I år blir det första maj i Borås med Transports avdelning 17 för Marie Samuelsson.

firat första maj, eller Día del Trabajador.

– I Alicante samlas alla under fackens paroller, oavsett vilket parti man sympatiserar med. Det är så det ska vara.

MARIE SAMUELSSON FÅR medhåll av Transports ordförande Tommy Wreeth:

– Det är arbetarnas och fackens dag. Det är vår dag. – Första maj är dagen då vi samlas och firar våra framgångar, då vi manifesterar vår styrka och ställer krav på förändring.

Tommy Wreeth är själv en flitig aktör på första maj. I fjol började det med en förmiddagspromenad i Norrsundet utanför Gävle, där han också var huvudtalare tillsammans med sin företrädare från 1990-talet Hasse Wahlström. Sedan fortsatte promenaderna i Hudiksvall och Söderhamn, där Tommy också höll tal.

”Första maj är dagen då vi manifesterar vår styrka och ställer krav på förändring.”

Transports ordförande Tommy Wreeth.

– Ja, om Transports lokalavdelningar hör av sig så gör jag vad jag kan för att ställa upp. Det är viktigt att vi från facken är just huvudtalare och att politikerna får kliva åt sidan den här dagen.

NÄR DETTA SKRIVS vet Tommy Wreeth ännu inte var han ska ta sin promenad, eller promenader, fredagen den 1 maj i år. Men att han ska demonstrera, det råder det ingen tvekan om.

– Vi ses under de röda fanorna i fackens tåg, hälsar han. ●

Finklädde demonstranter på första maj i Göteborg 1970. På banderoller och plakat manas till fred och avspänning i världen. Ett par dagar tidigare hade USA utökat sitt krig i Vietnam och gått in i Kambodja.

Från kamp och röda fanor till tårtkalas

Kampdag. Första maj har firats i Sverige sedan 1890. På 18 olika platser runt om i landet samlades arbetare under röda fanor med krav på åtta timmars arbetsdag.

Text Kent Källkvist

I Stockholm var det 50 000 som lyssnade till bland andra socialdemokraten Hjalmar Branting och liberalen Fridtjov Berg.

Några år senare kom också kravet om allmän och lika rösträtt att pryda plakaten.

Sången *Första maj* skrevs 1911 av Hannes Sköld. (Skanna qr-koden för att lyssna i mobilen.)

Han dömdes samma år till fängelse för antimilitarisk propaganda och avtjänade straffet i Långholmens fängelse i Stockholm.

1938 BESLUTADE RIKSDAGEN att första maj ska vara en nationell helgdag från och med året därpå. Bakgrunden var att flera fackföreningar, bland annat Transport, redan i kollektivavtalet kämpat sig till ledighet utan löneavdrag på första maj.

Under andra världskriget förbjöds vissa demonstrationer, andra ersattes med medborgarmarscher. Efter kriget blev det vanligare att Socialdemo-

kraterna och vänstern hade olika demonstrationståg och att facken hamnade lite i skymundan.

SEDAN MILLENNIESKIFTET HAR flera högerpartier försökt att lägga beslag på arbetarnas dag. I Norrköping demonstrerade Moderaterna första maj 2006 och lanserade ”Det nya arbetarpartiet”. De rutinerade demonstranterna hade missat att göra

lufthål i banderollerna så de fick kämpa hårt i motvinden.

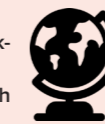
Högerextrema Svenskarnas parti demonstrerade i Eskilstuna 2012, vilket ledde till ett våldsamt upplopp och polisen fick ingripa och upplösa demonstrationen.

I UPPSALA HAR Kristdemokraterna demonstrerat under många år. 2014 var det en mc-kortege som ledde tåget och fick många att likna uppvisningen med Hells angels. Efteråt bjöds det på tårtkalas. Då, som oftast i Livets ords

Helgdag nästan överallt i världen

Första maj, arbetarnas internationella dag, är helgdag i de allra flesta länder i världen. I Kina är arbetarna lediga i en Gyllene vecka.

Bland de tio folkrikaste länderna är det bara Indien och USA som inte firar första maj med en helgdag och i Europa är det bara Storbritannien, Nederländerna, Irland, Nordirland samt Danmark.

hemstad, var Kristdemokraternas demonstration störst.

I Tomelilla har Sverigedemokraterna demonstrerat ett flertal gånger, som 2024 då det bjöds på gratis korv och dricka. Barnen lockades med godis från partiets maskot SD-Elefanter.

”AVSKAFFA FÖRSTA MAJ som allmän helgdag” föreslog sverigedemokraten Mattias Karlsson i en motion till riksdagen 2013. Det vore bättre att fira Engelbrekt Engelbrektsson, anser partistyrelseledamoten. Att han är firad av nynazister

och extremhögern bekymrade inte Karlsson.

JOBBA MER TYCKER den moderata riksdagsledamoten Lars Beckman att vi ska göra och föreslår i en debattartikel i tidningen Arbetsvärlden att första maj avskaffas som helgdag:

”Vi behöver fler arbetade timmar i Sverige och ett sätt att öka produktiviteten i den svenska ekonomin är att ta bort dagen som ledig dag”, skriver han och menar att ”röda fladdrande fanor tillhör historien”. ●

Trettionio år i Transports tjänst

Alla visste vem Karin som körde gula bussen var, färre att hon kallades *Slaktaren från Torslanda*. Det svarta hårburret har blivit grått efter cancer. Själv kallar hon sig blondin.

Text och foto JUSTINA ÖSTER

– Du har alltid haft en brunett men nu har du fått en blondin, säger jag till min gubbe.

Stort skratt. Karin fyller rummet med energi, som alltid, snabbt ordsvall, stort omfång, varm och omtänksam, glad. Hårburret har blivit rakare och persiennerna är nerfällda i arbetsrummet på Transports Göteborgsavdelning, Fjärde Långgatan. Något hände med ögonen under behandlingen med cellgifter och strålning mot den elakartade lilla kulan som upptäcktes i vänster bröst och opererades bort. Karin har blivit ljuskänslig och bär svarta glasögon när hon går ut i ljuset.

FAST INGENTING MÄRKS på humöret och Karin blev inte orolig. Tänkte: Nu har jag fått det här, då löser vi det. Hade inte håret, ögonbrynen och fransarna fallit av hade ingen märkt att hon var sjuk, säger hon själv. Karin var inte trött, mädde inte illa och sov bra, sex timmar som alltid. Jobbade som vanligt.

Men var det inte jobbigt att tappa håret?

– Jag trodde det men tänkte: Nu blir jag Sinéad O'Connor (modig irländsk artist). Jag satt i trädgård-

KARIN PETERSON

Jobb: Ombudsman och kassör i Göteborgsavdelning 3, ledamot i förbundsstyrelsen.

Ålder: 62 år.

Bor: Torslanda i Göteborg.

Familj: Maken Peter, två döttrar och barnbarnen Alvin, Vilma och Leo, 13 till 3 år.

Transport: Kamp och medmänsklighet (fast ibland lever vi inte upp till det).

Stickar: Till hemlösa, mormorsrutor till sängöverkast.

Pensionär: Engagera mig för hemlösa. Åka skidor, titta på vintersport, turista i tåg och bil i Sverige, gärna i Norrland. Träffa familj och vänner. Vara i naturen och vid havet.

en och drog av hårtussar. Grannen frågade: Vad gör du? Ska jag hjälpa dig? Hon tog en trimmer och rakade av allt. Det enda var att jag frös om huvudet, så jag hade mössa inomhus. Karin är ju inte håret. Karin är Karin ändå.

KARIN ÄR FRISK nu, ska "bara äta cancerpiller i fem år". Den 1 april, efter nästan 40 års medlemskap i Transport, gick hon i pension. Fast hon började i tjänstemannafacket SKTF och körde innan dess kors och tvärs till alla göteborgska slutstationer i spårvägens buss.

– Jag fyllde på tvål och toarullar, socker, kaffe. Var social redan då så alla visste vem Karin i gula folkbussen var.

Att hon lärt sig hitta förde henne till kommunen och jobbet som byråassistent på färdtjänsten, då i kommunal regi. Karin tog hand om specialfordonen till särskolorna. Satt och la körslingor, kände varenda unge, kunde varenda skola och älskade sitt jobb. Men Taxi Göteborg lockade med 1 000 kronor mer i lön, så Karin tog steget dit som trafikledare (senare växeltelefonist) med ansvar för både färdtjänst och taxi. Och gick med i Transport.

I MATRUMMET LÄNGRE bort i korridoren hörs skratt och skämt rulla över lunchbordet, men Karin lyfter luren och får en stram röst. En hr-ansvarig krånglar. Det var dags att sätta ner foten, förklarar Karin när hon lagt på luren.

Framför henne på skrivbordet tonar ett meterhögt berg av handlingar upp sig. Det ser kanske rörigt ut men mapparna är ordnade i datumfölj, försäkrar Karin. Barnbarnen Alvin, Vilma och Leo ler från fotografier på väggarna. När vi ses ligger kvällsmötena på rad, måndag till lördag, men snart får hon mer tid att hänga med både barnbarn och vänner, åka skidor och turista med tåg och bil i Sverige.

"Det kommer alltid komma människor i ledande ställning som vill ha makt. Men man ska inte tro att man är förmer än andra. Makten kommer underifrån", säger Karin Peterson som nu lämnat förbundsstyrelsen i Transport.

Kollegorna tittar ofta in hos Karin Peterson för att bolla, snacka eller fråga. Ombudsman Johan Nyman ska ta över efter Karin och undrar över skrivningen i ett avtal.

Blicken går till ett inramat porträtt. Längre brann där ett ljus för en av "hennes" sogubbar. Lars Krok eller Kroken som han kallades.

– Han omkom så fruktansvärt, ramlade ner i en underjordisk sopbehållare, kvävdes till döds där nere bland soporna. Jättehårt för Transportklubben och kompisarna och hans gravida dotter som var med på begravningen. Han skulle bli morfar! Kroken var en problemlösare, försökte bara göra sitt jobb. Trafikledningen borde inte ha skickat dit honom ensam. De skulle ha varit två.

VID KONGRESS EFTER kongress har Karin röstats in som ledamot i förbundsstyrelsen. Till den första kom hon som aktiv i Transportklubben på Taxi Göteborg. Fick höga röstsiffror. Nu lämnar hon också det uppdraget. En fråga hon lyft hörs också från många medlemmar – sänkt medlemsavgift. Men Karin har inte fått gehör i förbundsstyrelsen.

– Klarar vi inte av att sänka den så borde vi i alla fall kunna införa fler löneklasser. I dag tas högsta avgift ut vid en lön på 28 600 kronor. Men vi har flera medlemmar som ligger kring 40 000–50 000 kronor i månaden och vi vet att de som tjänar under

Två snabba...

→ Om arbetare: "Ibland är det som om man ska skämmas för att man är arbetare, men stå upp för det! Arbetare ska ha det bra på jobbet och goda levnadsvillkor."

→ Bra kongressbeslut: "Ingen alkohol ska bekostas av medlemmar. Avdelning 3 fick igenom det på tredje försöket."

30 000–35 000 kronor har svårt att klara sig i dag. Allt har blivit dyrare och lönerna har inte hängt med.

Har du ångrat något beslut i förbundsstyrelsen?

– Ibland håller man inte med. Vi på avdelningen har velat ha in andra personer i vissa ledningar, men har majoriteten fattat ett beslut så blir det så. Då får man stå upp för det. Fast jag retar mig på LO:s senaste manifest. Alla arbetarförbund kunde inte enas om att alla arbetare *skall* kunna leva på heltidslön. Skrivningen blev i stället bör. Det hade jag aldrig gått med på! säger Karin och slår ut med armarna.

Orden jagar varandra, fort, fort.

– Är man högst upp i ett fackförbund får man aldrig glömma dem "där nere". Medlemmarna är förbundet. Fler medlemmar ger mer styrka och makt och då ökar också pressen på oss i ledningen att agera.

I EN INTERN undersökning för några år sedan fick Karin Peterson högst förtroendesiffror. En pensionerad miljöarbetare som ringde redaktionen och spydde galla över Transport, tidningen, alla... hade bara gott att säga om Karin.

Hur bär hon sig åt?

"Är man högst upp i ett fackförbund får man aldrig glömma dem 'där nere'."

– Jag står för min åsikt, vad jag tycker och tänker. Och så här: Varje gång du tänker ta ett beslut, fråga dig "vad är medlemsnyttan?". Har du det med dig så kommer du långt.

Men några brister har du väl?

– Jag är jävligt envis och det kan vara jobbigt för den som sitter bredvid, men jag har blivit mer ödmjuk. Bara för att jag gör något som jag tycker är bra behöver det inte vara bra för någon annan. Det har jag fått lära mig av mina barn.

Varhelst människor samlas, i facket eller på jobbet, blir det stundtals bråk och gnäll, viljor bryts. Ofta beror det på stress, att människor är överbelastade eller utarbetade, funderar Karin.

– Jag tänker: Hur mycket jobb det än är så är jag säker på att vi löser det. Man kan alltid göra eller förändra något. Jag är lösningsorienterad, vaknar oftast glad på morgnarna. Ligger inte sömlös.

Dags för en känslig fråga. En facklig tvist löstes 2024 genom att Unionen tog över organiseringen av taxiväxeltelefonister från Transport medan kabinpersonalen övertogs av Transport. En lång tystnad uppstår, samtalets första.

– Jag förstår att ibland måste man göra byten och organisera om men... att åka ut till medlemmarna och berätta det kändes som ett svek. I mitt hjärta. Telefonisterna hade ju varit hos oss så länge och vi hade precis varit ute och hjälpt dem bygga en klubb på Taxi Göteborg, som helst ville kasta ut Transport.

KARIN PETERSON KOM till Göteborgsavdelningen som (handplockad) kassör. Uppdraget var att få ordning på en dysfunktionell arbetsplats, berättar hon. Säga upp vissa och anställa nya. De som misstycke gav henne smeknamnet *Slaktaren från Torslanda*.

– Jag tänkte hela tiden att jag skulle återvända till Taxi Göteborg.

Men Karin Peterson blev kvar och har utvecklats till "avdelningsmamma" med känslspröt för om någon inte mår bra. Öppna dörrar är en nyckel, säger hon, kamratskap. Från klockan 6 på morgnarna har hennes sogubbar kunnat ringa henne, innan avdelningen öppnat och hon uppslukats av förhandlingar eller fastnat i möten.

En bra historia då? Det måste vara den om slambilsföraren som arbetat prickfritt i alla år, men fick problem när han behövde tömma tanken.

– Det var sent på fredagseftermiddagen och han ville inte störa någon, så han tömde ut slammets på en åker. Hjärnsläpp. Det trängde in i vattenbrunnen hos en granne, så företaget ville sparka honom. Skäl

Karin om...

Fackets styrka: Vi utser fler och fler Transportombud som åtar sig att representera facket på arbetsplatserna.

Fackets svaghet: Det finns så många företag vi aldrig hinner vara på. Många får aldrig ens fråga: Är du med i facket?

för avsked? Javisst, men jag fick bolaget att gå med på att om han skötte sig felfritt i ett år, så skulle han få behålla jobbet. Han fick stanna.

ANNARS ÄR DET samhällets kantstötta och hemlösa som Karin Peterson ömmar för och kommer fortsätta stötta på olika sätt. Betala kaffe, sticka sjalar och lovikkavantar, lämna överbliven mat. En dag på väg in till jobbet från garaget ramlade hon nästan över en sliten man som låg och sov på golvet.

– Jag puttade lite försiktigt på honom och han levde, men sa att han var fruktansvärt hungrig. Jag åkte upp till avdelningen, bredde några mackor och tog med mig kaffe ner. Du skulle sett hur han slukade dem. Han sa: Jag trodde inte du skulle komma tillbaka. Du måste vara en ängel.

Det är så lätt att hamna fel, det kan hända alla, resonerar Karin.

– Man ska alltid se människan, oavsett vad som hänt. De här människorna är jag aldrig rädd för. Men personer bakom skrivbord som talar om för anställda som jobbat i 22 år att de ska bort... de gör mig rädd, säger Karin Peterson. ●

Hejdå Svenska Transportarbetareförbundet! Karin Peterson checkar ut men behåller sitt röda hjärta.

Stress gör arbetet farligare

Stress och press att prestera. Det är en förklaring till att så många av Transports yrkesgrupper råkar ut för både hot och våld, menar Transports regionala skyddsombud.

Text LILLY HALLBERG OCH JUSTINA ÖSTER
Illustration INGRID FRÖHLICH

Färdtjänstförare, anställda på bensinstationer och bevakningspersonal utsätts ofta för hot och våld, summerar regionala skyddsombudet Magnus Eriksson på Transports Örebroavdelning.

– Tyvärr är psykisk ohälsa vanligt bland passagerare inom serviceresor. De kan bli aggressiva, många borde ha med sig ledsagare men det är lite svårt att få till ibland, säger han.

Med klartecken från Arbetsmiljöverket och i samarbete med region Örebro lägger han ibland skyddsstopp. Det innebär att resenärer som varit våldsamma eller slagit till chauffören under färd inte längre får åka samhällsbetalda resor.

– Ibland ringer regionen och frågar: Kan du sätta skyddsstopp på den här och den här personen? Det går fortare då i och med att regionen har samordningsansvaret. Vi har ett bra samarbete.

Vid senaste incidenten tyckte passageraren att chauffören släppte av hen på fel plats (fast det var rätt adress) och utdelade en smäll så det "blev blodvite", berättar Eriksson.

Magnus Eriksson
FOTO: EMMA BRODIN

”Från säkerhetsbolagen får jag nästan dagliga rapporter om handgemäng och verbala hot. Tyvärr finns det bolag som inte inser värdet av dubbelbemanning.

Magnus Eriksson, RSO på Transport i Örebro.

– Föraren fick uppsöka vård. Han blev väl omhändertagen av dagvården och arbetsgivaren, erbjöds samtalsstöd och händelsen anmäldes till Arbetsmiljöverket. För några år sedan fick en chaufför en så hård spark i ryggen att sätet gick sönder. Han blev sjukskriven i tre veckor.

MAGNUS ERIKSSONS FÖRSLAG är att återinföra plastkåporna, som fanns under pandemin och före avregleringen av taxi. En enkel och ganska billig lösning, anser han.

Anställda på bensinstation utsätts ofta för muntliga hot från kunder, som kommer in och plockar på sig varor utan att betala. Det kan vara mordhot eller hot riktade mot anställdas anhöriga.

– Respekten för människor har sjunkit otroligt. Typ: ”Du ska fan inte tala om för mig vad jag ska göra. Vill jag ta de här grejerna så gör jag det.” En hel del är drogrelaterat och personerna är ofta kända av polis och vaktbolag. Här gäller det att få till en ökad närvaro av ordningsvakter.

– Från säkerhetsbolagen får jag nästan dagliga rapporter om handgemäng och verbala hot.

Marko Juvonen
FOTO: PRIVAT

Tyvärr finns det bolag som inte inser värdet av dubbelbemanning, säger Magnus Eriksson.

Marko Juvonen är regionalt skyddsombud (RSO) på avdelning 17, Skövde/Borås.

– Skaraborg är nog relativt förskonat jämfört med större städer, säger han.

Han upplever att det varit ganska lugnt sedan rånet på en bensinstation i Skövde sommaren 2025 då en ensamstående kvinnlig anställd attackerades av en maskerad man med kniv.

REGIONALA SKYDDSOMBUDET Magnus Hansson på Umeåavdelning 28 har inte reagerat på att hot och våld skulle ha ökat under senare år.

– Det är klart att det förekommer, jag har hanterat en del sådana ärenden, säger han.

– Inom bevakning handlar det nog ofta om miljö, att man hamnar i situationer där man riskerar att utsättas för just hot och våld. Men jag har ingen

Bevakningspersonal, miljöarbetare, mat- och tidningsbud, anställda på bensinstation, färdtjänst- och taxiförare... Listan kan göras lång på yrkesgrupper inom Transport som utsätts för hot och våld.

FOTO: WOODAN/SHUTTERSTOCK

Magnus Hansson
FOTO: PRIVAT

statistik, det är mest en känsla, säger Magnus Hansson.

– Ensamarbete, särskilt nattetid, innebär ju också en utsatthet även om det inte behöver handla om direkta hot.

Exempel på det är ett tidningsbud som blir bestulen på sin cykel under arbete med utdelning. Eller en ensam kvinna i en nattöppen mack som upplever stämningen som hotfull. Men Magnus Hansson kan inte säga att det blivit vanligare att arbetsgivare eller

lokala skyddsombud rapporterar händelser i kategorin hot och våld.

Han tror ändå att ett hårdare samhällsklimat kan påverka att acceptansen för arbetskamraters beteende minskat, något som Arbetsmiljöverkets statistik tyder på: Antalet fall som rör hot och våld mellan kollegor har ökat under 2020-talet.

– Det skulle kunna bero på ökad stress. Det behöver inte alltid vara stora saker som leder till konflikter, säger Magnus Hansson.

– Men det är inga vanliga företeelser jag kommer i kontakt med, säger Transports RSO.

Något där Magnus Hansson anar en positiv trend gäller bemötande av ”ensamma tjejen i kassan på bensinstationen”: Kunden har inte alltid rätt längre. Samhällsutvecklingen har gjort att toleransen för vad som är lämpligt – och olämpligt – att säga till servicepersonal har ändrats, tror han. Och att det bland arbetsgivare finns en ökad medvetenhet som gör att man agerar. ●

Axplock av incidenter

Tidningsbud, Kristianstad, december 2019:

Attackeras under utdelningsrunda tidig morgon, tvingas klä av sig naken och ta droger, misshandlad under tortyrliknande former i flera timmar innan han lyckas fly från gärningsmannen, som döms till slutna psykiatrisk vård.

Bensinstationsanställd, Skövde, juni 2025:

En man i svart rånarluva, som täcker hela ansiktet utom ögonen, kommer in på bensinstationen. Han drar fram en kniv och hotar att hugga den anställda, om hon inte ger honom pengarna i kassan.

Matbud, Malmö, oktober 2025:

En bilförare misar väjningsplikten, kör snabbt och bromsar in väldigt nära matbudet, som gestikulerat med handen. Föraren kör ikapp, sparkar budet i magen, hämtar en bilbarnstol och hotar med mer våld.

Taxichaufför, Luleå, november 2025:

En kvinnlig passagerare håller en burk cider över föraren när han inte vill köra henne för det fasta pris hon vill betala. Hon slår och sparkar chauffören när föraren försöker stoppa henne från att lämna platsen.

Miljöarbetare, Göteborg, januari 2026:

Blir knuffad, spottad på och rispad med kniv på ryggen av en man efter att ha försökt komma fram med sopbilen och då tutat på mannen. ●

”Jag har inte valt mitt yrke för att bli slagen”

Butikskontrollanten My blev slagen i magen när hon var gravid. Ett annat ingripande ledde till hjärnskakning, synförsämring, migränliknande ögonsmärta plus en nagel avbruten till roten. I bägge fallen mötte hon aggressiva kvinnor.

Text och foto JUSTINA ÖSTER

My är ett fingerat namn på hennes begäran. Hon jobbar i ett stort bevakningsbolag sedan över 20 år, är både butikskontrollant, ordnings- och skydds-vakt. Det är i rollen som ensamarbetande kontrollant hon råkat ut för olyckor. När My vittnat i tingsrätten för våld mot tjänsteman har hon ofta fått höra: ”Du har själv valt yrke.”

– Det känns förnedrande! Jag har valt yrket för att jag tycker om att jobba med och hjälpa människor i publik miljö. Jag har inte valt mitt jobb för att bli slagen!

En allvarlig händelse inträffade för många år sedan. My var gravid, i vecka 25, så det syntes väl, ändå slog kvinnan hon stoppade för stöld henne i magen. My fick sammandragningar, blev inlagd på kvinnoklinik för kontroll. Och barnet klarade sig.

– Två kvinnor var med vid händelsen. De fick var sin månad i fängelset, men jag fick ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst vid sjukskrivning eller skadestånd för sveda, värk och psykisk påfrestning under graviditeten.

I DECEMBER 2020 råkade My riktigt illa ut och fick för första gången bestående men. Det här är hennes berättelse. Hon arbetade ensam i en livsmedelsbutik som hade problem med en snattande kvinna.

– Personalen pekade ut henne, sa: Henne måste du gripa! Jag följde efter, såg hur hon plockade på sig kanelbullar och glass och gömde i jackan. Varorna var av mindre värde, 128 kronor. Jag skulle snart gå av mitt pass, så jag bestämde mig för att ta tillbaka dem och låta henne gå. Jag informerade två ordningsvakter i närheten om att jag tänkte ingripa.

Kvinnan passerade kassan utan att betala, My ropade på henne men hon vägrade stanna.

– Jag försöker ta tag i henne, då laddar hon sin högerkrok och delar ut ett tiotal slag. Jag tänker att jag till varje pris måste hålla mig på benen, slår hon ner

Mys råd vid ingripande

- **Kommunicera!**
- Informera bevakningskollegor i närheten.
- Förbered dig mentalt.
- Ha koll på din utrustning som larm och batong.
- Anmäl våld mot tjänsteman till polisen.
- Uppsök vården och dokumentera dina skador.
- Kontakta ditt skyddsombud eller regionala skyddsombud på Transports lokalavdelning och försäkringsbolag.
- Rapportera tillbud, olycksfall eller risker i företagets system samt till skyddsombud, gruppledare och chefer.

FÖRSTÄRKT RÄTTSSKYDD

”...ska ge väktare i tjänst ett skydd så att våld eller hot mot dem klassas som våld mot tjänsteman, snarare än misshandel. Det ska ge högre juridisk status och strängare straff för angriparen, i syfte att skapa en säkrare arbetsmiljö. Men det har hittills aldrig hjälpt mig när jag ingripit.”

Med facit i hand tycker My inte att skadorna hon fick när hon stoppade en påverkad snattande kvinna var värda beloppet på en dryg hundralapp. ”Men det är lätt att känna prestationskrav från butikshefer och personal”, säger hon.

mig kommer hon att sparka mig. Jag måste skydda huvudet och ansiktet.

Kvinnan är påverkad, blir rasande, sliter och drar i My och boxar mot hennes huvud gång på gång. My vill trycka på larmet, men lyckas inte eftersom hon låst bägge armarna till skydd mot slagen.

– Butikspersonalen står och ser på medan kvinnan försöker slita ut mig på trottoaren. Jag får något slags urkraft, tvingar ner kvinnan på backen, kopplar greppet och lyckas få på henne handfängsel.

Då ansluter ordningsvakterna och tar över kvinnan.

– Butikspersonalen säger: ”Titta du blöder!” Det är så vi lever. Folk är rädda, stannar upp helt handfallna eller filmar med mobilerna.

När My reser sig har hon tappat en sko. Hon blöder från skador i ansiktet och är blöt av öl som kvinnan haft innanför jackan. Nageln som brutits ner till roten ska aldrig växa ut igen, hon har känselbortfall och fingret förfrysar vintertid. Men där och då är hon så adrenalinstinn att hon inget känner.

PÅ AKUTEN KONSTATERAS hjärnskakning. My får smärtstillande, ordinerar vila. Blir sjukskriven. Dagen därpå ser hon suddigt på ena ögat och utreds länge på ögonklinik. Men vården kan inte säga om grumligheten uppkom efter det trubbiga våldet mot huvudet eller om den fanns innan.

Därför får My ingen ersättning för ögat från Afa försäkring, men däremot för fingret.

Efter tre dagar läggs förundersökningen om våld mot tjänsteman ner. Kvinnan har redan så många anmälningar mot sig att slagsmålet med My anses ingå i straffen för andra brott. My överklagar tre gånger till olika åklagare, men får samma beslut.

– Det känns som förnedring. Fallen om våld mot oss läggs jätteofta ner!

Men byta jobb vill My inte.

– Nej, jag har världens bästa jobb, trivs jättebra med kollegor och chefer och jobbar inte så mycket som butikskontrollant längre.

Hur tänker du nu, är du rädd?

– Inte rädd men mer försiktig, eftertänksam. Jobbar som skyddsombud för att förbättra arbetsmiljön. Dubbelbemanning har blivit vanligare och butikerna har gått över mer till uniformerad personal och kamerabevakning.

My har blivit mer på sin vakt. Mot kvinnor.

– Jag har ingripit mot stora tungt kriminella män flera gånger, fyllt kroppen med adrenalin, varit beredd med batongen. Och så följer de bara med, fast de kan ha stulit för tusentals kronor. Man ska inte underskatta någon på grund av storlek. När jag råkat illa ut har det varit med kvinnor. ●

”Trygghet på jobbet är en rättighet”

FOTO: ERIK VIKTOR LUNDOQUIST

”Som arbetstagare säljer vi vår tid och kompetens, det hör inte till jobbet att bli slagen eller hotad”, säger Pär Axelsson som är sakkunnig inom hot och våld på Arbetsmiljöverket.

ÅR 2024 BLEV 2 297 personer sjukskrivna på grund av att de blivit utsatta för våld eller hot av utomstående. Samma år sjukskrevs 233 personer på grund av att de blivit utsatta av en eller flera arbetskamrater. Även om antalet drabbade numerärt är jämförelsevis litet är ökningen kraftig; fyra år tidigare var det ”bara” 155 anställda som anmälde att kollegor slagit eller hotat dem, visar Arbetsmiljöverkets statistik.

Orsaker till ökningen går att söka i sådant som ökad arbetsbelastning, stress och hur arbetet är organiserat liksom i ökad benägenhet att anmäla, enligt Pär Axelsson. Men han vill egentligen inte spekulera i om det är en spegling av samhällsutvecklingen i stort där grovt våld ökat:

– Det är klart att det går att se ett samband mellan samhällskultur och hur det påverkar yrkesverksamhet, men exakt hur är mer en politisk fråga.

DÄREMOT ÄR ARBETSMILJÖVERKETS sakkunnige tydlig med vad som kan göras och det handlar om att inventera risker, förebygga, diskutera och rapportera händelser. Och Pär Axelsson kan också ana en positiv trend när det gäller arbetsgivares medvetenhet generellt när det rör våld och hot på jobbet.

– Jag tycker mig se att uppmärksamheten för riskerna ökat och att det har lett till att det blivit bättre, säger han. ●

Lag och föreskrift

→ Arbetsgivaren har ansvar för att minska riskerna för våld och hot, vilket innebär kunskap om arbetsmiljölagen.

→ Vissa lagar, som rör vård och omsorg, gäller parallellt utan företräde framför arbetsmiljölagen. Det är då arbetsgivarens ansvar att finna lösningar för att de anställda ska kunna arbeta säkert.

→ Läs mer: Kapitel 5 i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2).

Arbetsmiljö. Tusentals anställda blir årligen sjukskrivna efter att ha utsatts för våld eller hot. Och antalet som anmäler kollegor ökar – ett fall är oavsett anledning ett fall för mycket, enligt Arbetsmiljöverkets expert.

Text Lilly Hallberg

– God arbetsmiljö får inte handla om tur. Arbetsgivarens ansvar är omfattande när det gäller systematiskt arbetsmiljöarbete. I det ligger också en skyldighet till kontinuerlig dialog om vad som är okej och inte när det gäller hur vi beter oss mot varandra, säger Pär Axelsson, sakkunnig inom hot och våld på Arbetsmiljöverket.

– Som arbetstagare säljer vi vår tid och kompetens, det hör inte till jobbet att bli slagen eller hotad. Trygghet på jobbet är en rättighet och inte någon förmån vi får från arbetsgivaren.

Pär Axelsson har erfarenhet av arbetsmiljöarbete från flera myndigheter och har tidigare även arbetat operativt hos Polisen. Det är en yrkeskår där våld kan uppfattas som en del av jobbet, och där det handlar om att hantera riskerna.

MEN ARBETSMILJÖVERKETS STATISTIK från senare år visar att även nya yrkesgrupper löper ökad risk att drabbas. Dit hör exempelvis grupper som arbetar på och vid vägen, något som förvånar Pär Axelsson.

– Det kan framstå som jättekonstigt eftersom det handlar om service, som snöröjning och sophämtning. Det går ju att förstå att folk har synpunkter på utförandet, men absolut inte utsätta dem som utför jobben för trakasserier, hot eller våld, säger han.

– Men det är en realitet och det måste förebyggas. Så fort det handlar om jobb inom kontaktyrken, som transport, gäller det att tillämpa försiktighetsprincipen.

”God arbetsmiljö får inte handla om tur. Arbetsgivarens ansvar är omfattande när det gäller systematiskt arbetsmiljöarbete.”

På väg

Originalserie för Transportarbetaren av Mats Källblad

Har tiden för Tidö runnit ut?

Sverige har haft en historiskt unik regering under snart fyra år. Om författarna till *Hej då Tidö* har rätt, så är tiden för Tidö slut.

Text **JOHN ANTONSSON**

NÄR PETER GUSTAVSSON svarar i telefonen i början av mars har hans och Mats Wingborgs bok just kommit från tryckeriet. Han är nyfiken på hur deras bok *Hej då Tidö: bokslut över en regering* (utgiven på Verbal förlag) tas emot.

Peter Gustavsson är tydlig med att han helst av allt ser att Tidöregeringen byts ut efter höstens val, men försäkrar samtidigt att han och författarkollegan jobbat enligt journalistiska principer och har en omfattande referenslista i slutet av boken för att underbygga det.

Varför skrev ni den här boken?

– För att det händer så mycket med den här regeringen att det blir svårt att få en överblick. Vi var själva nyfikna på att se vad som egentligen sker och sedan försöka förstå vad som händer och vart utvecklingen är på väg. Vi frågar oss vad som driver de olika partierna och vad som kommer att hända efter valet.

NÄR FÖRFATTARNA SATTE sig och skrev boken utgick de från två helt olika teser. Peter Gustavsson hade tesen att Tidöpartierna svikit sina vallöften. Mats Wingborgs tes var att de gör precis vad de lovat.

– Nu i efterhand kan vi se att de har gjort vad de lovat i frågor som de tycker är viktiga. Två tredjedelar av Tidöavtalet handlar om migration och kriminalitet. Där har de levererat vad de lovat. Men de har inte gjort det i de andra frågorna.

En annan slutsats är att Sverigedemokraterna förmodligen tänkt om i vissa välfärdsfrågor på grund av migrationsfrågan.

– Tidigare har man använt välfärden som ett argument mot invandring. Att "de" tar våra pengar. Nu är argumentet snarare att man inte kan ha stark välfärd, för då får vi invandring och det är något helt annat, säger Peter Gustavsson och hänvisar till medierapportering med anonyma källor om att Sverigedemokraterna motsatt sig höjda barnbidrag för att det gynnar invandring.

Sverigedemokraterna har under de senaste valen lyckats locka ganska många LO-arbetare att rösta på partiet. Peter hoppas att några av dem som trodde att Tidöregeringen skulle lösa vardagsproblemen vill läsa boken och utmana sina tankar.

– Kanske har de under de här åren inte fått den utdelning de hoppats. Falukorvspriserna sjönk inte, elpriserna rusar igen. Århundradets vårdreform blev inte av, arbetslösheten har stigit och a-kassan, som Jimmie Åkesson lovade att inte röra, har sänkts och långtidsarbetslösa ska bli fattiga.

MEN OM MAN vänder på perspektivet. Finns det något som du kommit fram till att de har gjort bra?

– Det som kanske förvånat mig är SD:s förmåga att vara skickliga på det politiska hantverket. Även om de så sent som 2020 nominerade Donald Trump till Nobels fredspris.

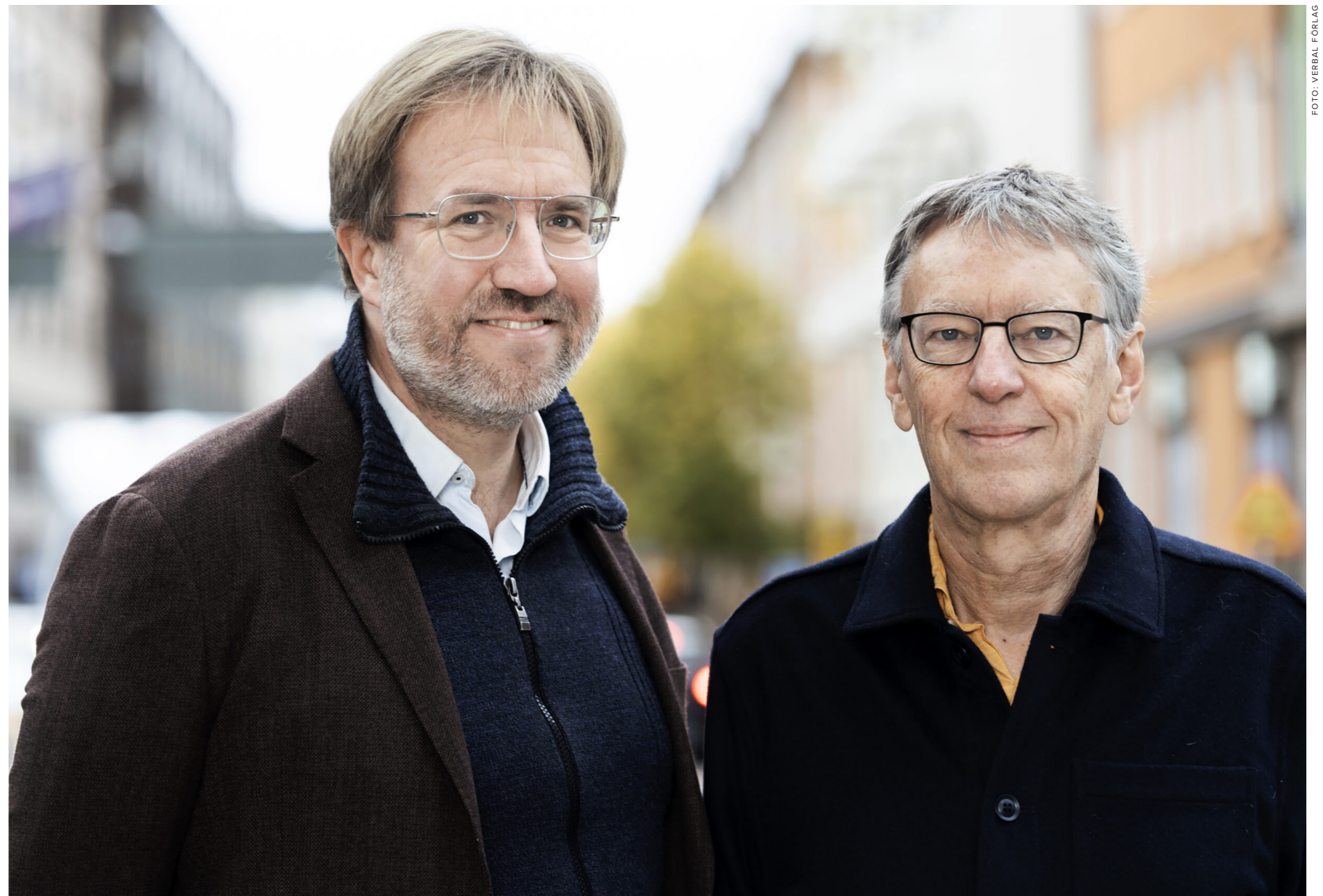
Peter Gustavsson tar ett kort andetag och fortsätter att prata om de så kallade tonårsutvisningarna. Det är svårt att skriva en bok om historien, samtidigt som den pågår.

– Nu går Jimmie Åkesson ut och säger att de här vill vi inte utvisa. Det är klart att Sverigedemokraterna vill utvisa dem. Men de fattar också att det inte är opportunt, för första gången får politiken i Sverige kritik i en flyktingvänlig riktning på tio år. Sverigedemokraterna är inte så dogmatiska, utan de är beredda att agera inom det politiska systemet som det ser ut just nu. Jimmie Åkesson är vår tids skickligaste politiska aktör. Det går inte att komma runt.

HAN ÅTERKOMMER TILL a-kassan och arbetsrätten. Och konstaterar att Sverigedemokraterna skiljer sig från nationalistiska och populistiska partier i södra Europa. Melonis parti i Italien och franska Nationell

Peter Gustavsson och Mats Wingborg har skrivit *Hej då Tidö*, ett bokslut över fyra år av en ny regeringskonstellation.

samling brukar ofta ha satsningar på välfärd och barnfamiljer. En politik som blandar höger- och vänsterförslag.

– Men så är det inte i Sverige och jag tror att det kommer sig av att de samarbetar med Moderaterna som driver en marknadsliberal ekonomisk politik och Sverigedemokraterna tycker inte att de här frågorna är så viktiga. De har inte blivit Sverigedemokrater för att de har en särskild uppfattning om arbetsrätt eller välfärd, och på så sätt kan de svänga efter behov.

Bara några dagar efter att boken kom från tryckeriet fortsatte utvecklingen snabbt. Då beslutade

VINN BOKEN!

Transportarbetaren lottar ut tre exemplar av *Hej då Tidö* bland er som mejlar namn och adress till info@transportarbetaren.se senast den 27 april. Skriv "Tidö 03-26" i ämnesraden.

Liberalerna och Sverigedemokraterna att gemensamt komma fram till ett antal politiska punkter som båda partierna vill driva vid en eventuell valseger för Tidöpartierna.

NÄRMAST VÄNTAR EN hel del föreläsningar för författarna.

– Nu ska vi nöta järnvägsräls. Vår valrörelse kommer att handla om att snacka med folk och ge dem en djupare förståelse för vad regeringen har gjort. Det är många som behöver få veta det innan valdagen. ●

Lastbilschauffören Julia frågar om hon måste stå ut med sexistiska skämt från kunder och Andreas undrar om hans man verkligen måste jobba in röda dagar som infaller i veckan. De får svar från Transports experter.

Illustration MARTIN HEAP

Hur ska jag hantera kundernas sexistiska skämt?

? Jag vet inte var jag ska börja eller vart jag ska vända mig egentligen. Jag kör lastbil och det är bra på jobbet, har bra kontakt med cheferna och de andra som kör, men det är problem med ett par av åkeriets kunder som vi levererar till.

Särskilt på ett ställe upplever jag att det är hotfullt. Det är ALLTID en massa kommentarer om utseende och kläder och, höhö, sex. Jag har talat med en av de andra chaufförerna, vi är de enda unga tjejerna som kör, men hon tyckte mest att det var något att borsta av sig.

Men det är jobbigt att höra hans prat om mina snyggare och sexigare kollegor, som opererat bröstet, men som tyvärr

slutat. Och han gör det tydligt att han är besviken att det är jag som kommer. Även om jag inte ska ta åt mig så kryper det innanför skinnet. Jag blir både ledsen och kränkt.

Hur ska jag ta upp det här? Och med vem? Är det bäst att bara lägga sig platt och tänka att det går över med åren?

Julia

... Nej, du ska inte behöva tåla sexistiska kommentarer från kunder. Arbetsgivaren har ett ansvar för din arbetsmiljö – även när problemen kommer från personer utanför den egna arbetsplatsen, till exempel kunder eller leverantörer.

Arbetsgivaren ansvarar alltså för arbetsmiljön även när problemen uppstår i mötet med kunder eller andra utomstående.

Enligt arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren förebygga ohälsa och kränkande särbehandling i arbetet. I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) framgår att arbetsgivaren ska motverka kränkande särbehandling och ha rutiner för att hantera sådana situationer. Det gäller även när beteendet kommer från tredje man, som kunder.

Även diskrimineringslagen kan bli aktuell eftersom sexuella kommentarer kan utgöra sexuella trakasserier. Det du beskriver – återkommande kommentarer om utseende, sexualiserade skämt och nedlåtande jämförelser – kan absolut räknas som ett arbetsmiljöproblem. Att du

känner dig ledsen och kränkt är i sig en viktig signal om att något inte står rätt till.

Det finns också rättsfall som tydliggör hur allvarligt sådant beteende ska tas. I Arbetsdomstolens dom nr 56/2016 prövades ett fall där en bagare utsatte en kvinnlig kollega för sexuella trakasserier. Domstolen slog fast att arbetsgivaren är skyldig att agera när man får kännedom om sådant beteende och att passivitet kan leda till skadeståndsansvar.

Arbetsgivaren har därför en skyldighet att undersöka problemet och vidta åtgärder. Det kan handla om att ta kontakt med kunden, ändra rutiner eller på andra sätt se till att du inte utsätts för den här typen av beteende. Det är alltså inte meningen att du ska "borsta av dig" sådant här eller hoppas att det går över. Ingen ska behöva acceptera sexuella kommentarer eller kränkande särbehandling som en del av jobbet.

Jag föreslår att du tar reda på hur sådana här frågor ska hanteras på ditt företag och vem som är ansvarig. Ta upp detta med din närmaste chef. Skulle det vara så att det känns obekvämt eller att företaget saknar klara rutiner för att hantera sådant här, så ta kontakt med ditt lokala skyddsombud eller vänd dig till din lokala avdelning (skanna qr-koden för kontaktuppgifter). Där kan ett regionalt skyddsombud eller en ombudsman hjälpa dig vidare.

Gustaf Järsberg,
central arbetsmiljöombudsman

Har arbetsgivaren rätt att kräva att de anställda ska jobba in röda dagar som infaller i veckan?

Ska inte arbetstidsförändringar förhandlas?

? Kan man neka att ändra sina arbetstider om det ej föregåtts av avisering/förhandling i förväg? Även lönesänkning finns på frågelistan i samband med detta.

Niklas

... Arbetstidsförläggning som ska ändras ska enligt arbetstidslagens §12 lämnas minst två veckor i förväg. Arbetsledningsbeslut kan även vara underkastade förhandlingskyldighet enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet.

Finns det kollektivavtal på arbetsplatsen och ändringarna innebär en viktigare förändring i arbetsförhållandet för dig som arbetstagar så är arbetsgivaren skyldig att på eget initiativ förhandla med fackföreningen.

Då det kan finnas avvikande

regler i olika kollektivavtal så bör du kolla med din avdelning vad som gäller för dig (skanna qr-koden för kontaktuppgifter). Visa avtal har en annan tidsperiod för ändring av arbetstiden. Då förändring av arbetstiden kan påverka bland annat ob-ersättning eller skiftersättning så kan det resultera i både sänkt och höjd inkomst.

Peter Winstén,
avtalssekreterare

Måste han jobba in alla röda dagar?

? Min man kör sopbil och har månadslön. På hans företag måste de jobba in alla röda dagar som infaller i veckan och kan alltså inte vara hemma med lönen. Det är ett tungt jobb och de anställda får aldrig någon vila och ledighet. Är detta rätt?

Andreas

... Du har helt rätt. Meningen med 40 timmars helgfri vecka är att man ska vara ledig helgdagar med bibehållen grundlön (helglön):

→ Helgdagar som infaller måndag–lördag.

→ Påsk-, pingst-, midsommar-, jul och nyårsafton som infaller måndag–lördag.

Arbetstiden ska i normalfallet minskas med åtta timmar per infallande helgdag, eller den schemalagda arbetstiden om arbetstagar skulle ha arbetat den dagen.

Det arbetsgivaren gör i detta fall är att han använder sin arbetsledningsrätt och beordrar övertid.

Och eftersom veckan reduceras så ska arbetstagar ha orörd månadslön, timlön för de timmar som jobbats, övertidsersättning, helg-ob och premie-kompensation.

Magnus Larsson,
central ombudsman

Fråga Transports experter!

Är du medlem i Transport och har frågor om din anställning, eller annat som har med jobb eller studier att göra? Ställ dina frågor till **Transport på direkten** som du når genom att ringa 010-480 30 00. Medlemmar kan också logga in på transport.se och chatta med Transports olika experter.

Maja bakar snabbt en läcker lastbil

Hon kan både köra och baka lastbilar, med "älgstaket" och allt. Iband vore kanske även ett vargskydd bra.

Text och foto BERTIL JANSON

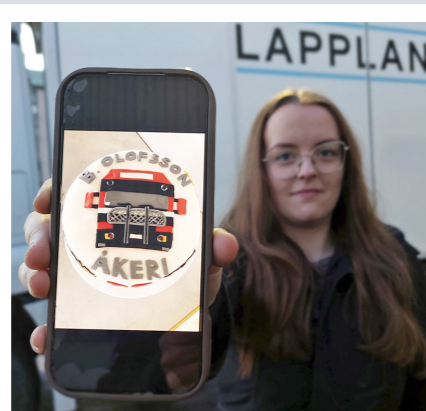
LASTBILSCHAUFFÖREN MAJA ERIKSSON gillar att baka. Hur många tårter hon gjort vet hon inte exakt, men på hennes Instagram-konto finns bilder på ett åttiotal, tillsammans med många andra bakverk. Tårtorna tycker hon är roligast att göra. Inte minst dekorationerna som blir pricken över i:et.

– Jag gillar att sitta och pillra med småsaker. Det har jag tyckt om sedan jag var liten.

Under de fem år hon bakat och lagt ut bilder på Instagram har det blivit en hel del

beställningsjobb både till bröllop och födelsedagar. Det var så lastbilstårtan kom till. En åkare fyllde år och det han jobbat med under ett långt yrkesliv skulle så klart synas på tårtan.

– Det är nog den pillrigaste tårta jag gjort. Det var mycket detaljer och märken.

MAJA ERIKSSON

Gör: Lastbilschaufför.

Ålder: 25 år.

Bor: Östernoret, Åsele.

Fritid: Bakar och fotar. Jagar på hösten. Renoverar huset med sambon. Gillar fjäll och friluftsliv. Engagerad i ridskolan i Åsele.

Instagram: @majasbakning

Jag ritade upp allt i sockerpasta och skar ut allt för hand, med älgstaket och allt.

ETT ÄLGSTAKET I fronten kan behövas i Västerbottens inland. Där kör Maja Eriksson ruten Åsele–Umeå tur och retur, ungefär 16 mil enkel väg, med start klockan ett på nätterna och stopp hemma i Åsele vid åttatiden på morgnarna. Godset är mest paket i burar och ibland någon pall.

Nattjobbet tycker hon funkar bra. Hon

brukar sova en stund på morgonen och lägga sig tidigt på kvällen.

Att vara chaufför trivs hon med. Hon började på naturvetenskapligt program på gymnasiet, men bytte snabbt till fordon och transport. Det har hon aldrig ångrat. Mest gillar hon själva körningen.

– Det kan hända olika grejer så det är lite varierat. Även om det är samma sträcka man kör.

För några veckor sedan körde hon på en älg. Tidigare har hon sett en björn springa längs vägkanten och en gång fick hon ögonkontakt med en varg.

– Jag såg något långt fram på vägen men förstod inte vad det var. Precis då jag stannat hoppade den ut framför lastbilen och gick runt till förarsidan och tittade upp på mig. Det var riktigt häftigt att den var så nära. Kanske blev den chockad av att det plötsligt kom en lastbil.

NÅGON VARGTÅRTA HAR det inte blivit. Men väl en verktygstårta åt brorsan som gillar att meka. Och en annan lastbilstårta åt hennes pappa, som jobbar på ett annat åkeri i Åsele.

– Den var lite enklare, med en färdig bild på en av åkeriets nya servicebussar. De hade som en liten invigning för den.

Maja Erikssons tips till den som vill baka en god och snygg tårta är att våga testa och prova sig fram, både med smakerna och dekorationerna.

– Själv tycker jag om bär och att det inte är jättesött. Så jag har blandat bär och gjort olika kompotter för att få in både sött och lite syrligt. Ibland kollar jag bara vad jag har hemma och använder det. ●

Maja Eriksson kör lastbil i Västerbottens inland och har sett både älg, björn och varg längs vägen. Iband bakar hon tårter med transportmotiv.

Kort om Transport

Transportarbetaren är Svenska Transportarbetareförbundets (Transports) medlems-tidning. Förbundet har omkring 54 340 medlemmar och är ett av 13 LO-förbund.

Om du vill komma i kontakt med Transport, ring 010-480 30 00. Växelns öppettider är måndag–fredag 8.00–16.40. Lunchstängt 11.30–12.30. Utom dag före helgdag, då den stänger klockan 12.00.

Transport har 25 avdelningar, spridda över landet. Avdelning 1 och 2 är rena stuveri-avdelningar som organiserar hamnarbetare. Avdelning 46 är på samma sätt en rikstäckande avdelning för personal inom flyget.

Kort om a-kassan

Transports arbetslöshetskassa har sina lokaler på samma adress som förbundskontoret i Stockholm.

A-kassan når du på telefon 0771-40 30 01, måndag–torsdag 13.00–15.00 och fredag 9.00–11.00.

Mer information om förbundet och a-kassan hittar du på transport.se och transportsakassa.se.

Det här är på gång i din lokalavdelning

Material till nästa nummer lämnas senast den 27 april till christina.ahlund@transportarbetaren.se.

AVDELNING 1 HAMN NORRLAND/ MELLANSVERIGE

Är du sugen på en facklig utbildning?

► Startpunkten: Vi kommer ut till er hamn och kör Startpunkten, som är en grundutbildning där man får lära sig mer om varför facken skapades och vilka rättigheter och skyldigheter du har som medlem.

► Avtalspunkten är en utbildning där vi pratar om vad det står i kollektivavtalet.

Båda utbildningarna är på fyra timmar och vi kan kombinera dessa så att vi kör Startpunkten på förmiddagen och Avtalspunkten på eftermiddagen.

Är ni sugna? Hör av er till Micke Jansson, 010-480 31 10.

AVDELNING 2 HAMN SYD- OCH VÄSTSVERIGE

Pensionärer, se hit! Hej, vi är några seniorer som har startat en pensionärsförening i hamnarbetarnas avdelning 2, sektion 1. Och vi hoppas att det är fler som vill vara med.

Vår målsättning är att träffas för lunch och intressanta föreläsningar vid några tillfällen varje år.

Välkomna att kontakta oss på e-post trpgbgavd2seniorer@gmail.com.

AVDELNING 3 GÖTEBORG

Åkerisektionen bjuder in till stormöte lördagen den 25 april kl 11.00.

Inbjuden gäst är Aylin Nori, som sitter i trafikskottet

och kommer för att prata om trafikläget i Göteborg med omnejd.

Alla sektioner är välkomna att delta på detta stormöte!

Taxi- och bussektionen har medlemsmöte måndagen den 18 maj kl 18.00. Mötet hålls i avdelning 3:s lokaler.

Pensionärssektionen träffas första tisdagen i varje månad kl 11.00 på avdelning 3:s kontor (Fjärde Långgatan 48, våning 8) för att fika och tjöta tillsammans.

Vårens träffar är den 5 maj och 2 juni.

AVDELNING 4 ÖSTERGÖTLAND

Studier för medlemmar Startpunkten är en introduktion till din fackförening.

Syftet med utbildningen är att ge dig som medlem en grundläggande förståelse för fackföreningens roll på arbetsplatsen och i samhället. Dina rättigheter och skyldigheter. Försäkringar som ingår i medlemskapet. Samt skyddsombudets roll, skyddsfrågas väg vid en arbetsmiljöfråga.

Kommande Startpunkter:

► Tisdag den 28 april kl 9.00–16.00 på avdelnings-expeditionen i Linköping.

► Torsdag den 21 maj kl 9.00–16.00 på avdelnings-expeditionen i Linköping.

Startpunkt för unga (du som är under 30 år):

► Onsdag den 20 maj kl 9.00–16.00 på avdelnings-expeditionen i Linköping.

Om du tar ledigt från ditt jobb för fackliga studier så får du ett stipendium från avdelningen för dagen.

Har du frågor om utbildningar och anmälningar? Ring Joakim Carlsson 010-480 31 38 eller skicka mejl till joakim.carlsson@transport.se.

Inbjuden gäst är Aylin Nori, som sitter i trafikskottet

AVDELNING 6 VÄRMLAND

Nyfiken på dina rättigheter och hur du kan påverka din arbetsvardag? Gå Startpunkten – vår grundutbildning som öppnar dörren till alla förbundets kurser.

På bara åtta timmar får du lära dig varför det fackliga löftet är så viktigt, hur Transport fungerar och hur vi tillsammans gör skillnad. Vi vill ge dig verktygen för att förstå den svenska modellen och varför kollektivavtal är en trygghet för dig.

Nästa tillfälle är tisdag den 26 maj! Skanna qr-koden för att göra en intresseanmälan.

HYR VÅRA STUGOR

Vintern är snart till ända. Har du tänkt på sommarsemester?

Vi har två stugor, en i Branäs och två lägenheter i Tandådalen för uthyrning hela året.

Gå in på vår hemsida för mer information och tillgänglighet (skanna qr-koden).

Efterlysning Saknar din arbetsplats ett skyddsombud eller Transportombud? Är du nyfiken och vill ha tips och råd? Ring till avdelningen på 010-480 30 06 eller mejla till transport.6@transport.se så berättar vi mer!

Har du koll på dina försäkringar? Ta kontakt med Sven-

Åke Spets på 010-480 31 82. Du vet väl att du även kan boka via Folksam för egen rådgivning? Skanna qr-koden.

AVDELNING 7 SÖDERMANLAND

Missa inte vår introduktionsutbildning Startpunkten den 28 april. Den riktar sig till såväl medlemmar som icke-medlemmar.

Kontakta avdelningen på studier.7@transport.se eller 010-480 30 07 för intresseanmälan och mer information!

AVDELNING 9 ÖREBRO

Lånekärra Vi på avdelningen vill påminna våra medlemmar om att de som medlemsförmån kan låna vår fina Transportkärra. Kom in på avdelningen för att boka upp kärran när det behövs, vid händelse av flytt eller event.

Det går också bra att ringa 010-480 30 09 eller mejla transport.9@transport.se för att boka den.

Nomineringar till avtalsråden kommer att genomföras under nästkommande sektionmöten. Vill du nominera eller bli nominerad är det viktigt att delta på mötet.

Vill du engagera dig fackligt eller ha ett fackligt uppdrag på din arbetsplats? Eller har du frågor om kollektivavtal eller arbetsmiljö?

Kontakta oss på avdelningen för hjälp, antingen ring oss på tel 010-480 30 09 eller skicka ett mejl till transport.9@transport.se.

Facklig utbildning Startpunkten kommer att hållas vid följande tillfällen under våren:

► Onsdag den 6 maj.

Du får svar på frågor om:

► Vad medlemskapet i fackföreningen ger.

► Den svenska modellen och kollektivavtalets betydelse för arbetsmarknaden.

► Dina rättigheter och skyldigheter som enskild medlem.

► De fackliga principerna och hur vi upprätthåller våra fackliga idéer.

Du kommer också få en chans att lära känna några av dina lokala fackliga företrädare.

Vi håller även Avtalspunkten för bevakningsavtalet:

► Onsdag 19 augusti.

Skicka intresseanmälan för alla våra kurser till studier.9@transport.se.

Pensionärssektionen har medlemsmöte den 25 maj kl 10.00. Vi kommer att vara hos Hallsbergs bågskytteklubb i Tomta, där får vi prova bågskytte efter medlemsmötet. Efter avslutad bågskytte bjuder vi på grillade hamburgare. Anmäl dig till avdelning 9 på tel 010-480 30 09. Välkomna, hälsar styrelsen.

Snart pensionär? Tänk på att inte avsluta medlemskapet i Transport för att du blir pensionär. För mindre än 150 kronor i månaden har du kvar fullvärde på hemförsäkring. Och om två i familjen är medlemmar i ett LO-förbund får ni även allrisk på köpet. Det är många förmåner som försvinner om ni avslutar medlemskapet. Varmt välkomna till vår pensionärsverksamhet i avdelning 9!

AVDELNING 11 NORD-UPPLAND/GÄSTRICKLAND

Uppsökerivecka Vi besöker företag under hela vecka 17. Då ger vi oss ut på vägarna för att träffa företag runt om i kommunen. Vill du att vi kommer förbi just ditt företag? Hör av dig – vi gör gärna ett besök!

Dags att utbilda dig! Vill du veta mer om facket och ditt kollektivavtal? Varför man är medlem och vad det innebär?

Då ska du gå en Start- & Avtalspunkt för att få mer inblick i vad facket gör och en överblick över kollektivavtalet på din arbetsplats. Kontakta vår studieavdelning så berättar vi mer. Mejla till studier.11@transport.se.

Saknar ni någon förtroendevald på er arbetsplats? Vi efterlyser dig som inte har ett Transportombud eller skyddsombud på jobbet.

Har du frågor eller funderingar om vad det innebär? Tveka inte att höra av dig till oss på transport.11@transport.se så berättar vi mer.

► Onsdag 19 augusti.

Arbetsplatsbesök Vill du att vi kommer och besöker din arbetsplats? Hör av dig till oss på transport.11@transport.se.

Övriga frågor Är det något du funderar på i övrigt? Tveka inte att höra av dig till oss på transport.11@transport.se. Våra kontaktuppgifter finner du via qr-koden.

AVDELNING 12 MALMÖ

Nu är det dags igen för våra gemensamma uppsökerier tillsammans med avdelning 25. Stannar du till så bjuder vi på lunch och pratar om Transports viktigaste frågor till höstens val och kommande avtalsrörelse.

► Rasta Markaryd: 21 april.

► Björkäng vägkrog: 23 april.

► Björkäng vägkrog: 21 maj.

► Björkäng vägkrog: 20 augusti.

► Björkäng vägkrog: 10 september.

► Rasta Markaryd: 8 oktober.

Avtalsrörelsen drar i gång igen under hösten. Vill du företräda din bransch på av-

Fråga Transport

Du som är medlem i Transport kan logga in på Mina sidor på transport.se (skanna qr-koden för att komma dit) och leta bland mängder av frågor och svar i förbundets medlemsforum. Där har du också möjlighet att ställa egna frågor om till exempel löner, arbetstider, semesterar och ditt medlemskap.

talsrådet? (En konferens där medlemmar från hela landet i just din bransch träffas för att lyfta vilka frågor Transport ska driva i kommande avtalsrörelse.)

Håll koll på avdelningens hemsida (skanna qr-koden). Där lägger vi ut kommande medlemsmöten där nominering till avtalsråden kommer ske.

Studier Den 25 april kl 10.00–14.00 arrangerar vi Startpunkten, Transports introduktionsutbildning, där du som medlem får studie-stipendium för fyra timmar för ditt deltagande. Givetvis bjuder vi på den sedvanliga pizzen så du inte sitter hungrig. Skanna qr-koden och anmäl dig.

AVDELNING 14 HELSINGBORG

Utbildning Är du intresserad av att gå Transports introduktionsutbildning Startpunkten?

Planerade datum är:

► Tisdag den 12 maj kl 17.30.

► Måndag den 1 juni kl 17.30.

Utbildningen hålls på avdelningsexpeditionen, Florett-

gatan 12 i Helsingborg.

Anmäl dig till 010-480 30 14 eller studier.14@transport.se.

AVDELNING 16 GOTLAND

Nya styrelsen efter årsmötet 2026: Avdelningens styrelse består av sju ordinarie ledamöter. Antalet suppleanter kan också uppgå till sju ersättare. För närvarande är det bara tre ersättare i styrelsen.

Om det finns intresse av att delta i avdelningens styrelsearbete kan ni skicka in till avdelningens mejl, så vidarebefordrar vi det till valberedningen för handläggning.

Vi välkomnar in Stefan Olsson och Klas Marcusson som nya i styrelsen.

Lämnar gör Ola Bodin, Andreea Costache och Jesper Bengtsson som vi tackar för ett bra arbete i styrelsen och vi önskar dem lycka till med nya uppdrag.

Kontakt med avdelningen under våren: Ring 010-480 30 16 eller mejla transport.16@transport.se.

AVDELNING 18 HÄLSINGLAND

Nu har avdelningen haft sitt årsammanträde där vi bland

annat valt en ny avdelningsordförande, ny ungdomsansvarig samt genomfört val till övriga avdelningsuppdrag.

Vald till ny avdelningsordförande är Jonna Grip och vald till ny ungdomsansvarig är Camilla Gehlin.

Är du nyfiken och intresserad av att lära dig mer om Transport? Kontakta vår studieorganisatör för att boka in en Startpunkt:

► Mikael Humlin: 010-480 33 42 eller mikael.humlin@transport.se.

Avdelningsordförande Jonna Grip när du via e-post jonna.grip@transport.se

Har du frågor om ditt kollektivavtal? Kontakta någon av våra ombudsmän:

► Christina Mattisson: 010-480 33 40 eller christina.mattisson@transport.se.

► Magnus Dawest: 010-480 32 46 eller magnus.dawest@transport.se.

Har du frågor om arbetsmiljö eller försäkringar? Kontakta vårt regionala skyddsombud:

► Johnny Wiklund: 010-480 33 41 eller johnny.wiklund@transport.se.

Är du ung (under 30) och har funderingar på det här med facket? Kontakta då vår ungdomsansvariga:

► Camilla Gehlin: ung.18@transport.se.

Håll koll på vad som händer i avdelningen.

► Hemsida: ► Kalender:

Följ oss på våra sociala medier. *Transportpodden Mellersta Norrland* hittar du på vår hemsida, Podbean, Podcast och Spotify. Vår Facebook-sida när du via qr-koden.

Tänker du besöka avdelningskontoret? Ring 010-480 30 18 och kolla att det finns någon på plats.

AVDELNING 19 NORRA MÅLARDALEN

Kamrater!

Representantskapets årsmöte är nu genomfört med några nyinvalda i avdelningsstyrelsen. Monica som stuttit med i avdelningsstyrelsen tidigare har blivit vald till ny sekreterare och Johan och Nuno är nya, så varmt välkomna! Tyvärr så slutar vår ungdomsansvariga då han ska flytta. Så om ni har något tips på någon som skulle passa som det, hör av er till avdelningen.

Kamrater, snart är det dags för vår stora dag, första maj. Ta er ut och gå med i ett förstamajtag! Var ni än befinner er, gör er röst hörd.

Studier För alla som är nyfikna på vad facket är så har vi vår utbildning där vi under en hel dag får en introduktion i både organisation och avtal. Ett enkelt sätt att lära sig mer om facket och hur ett kollektivavtal fungerar.

Om du är intresserad, mejla till vår ordförande på pierre.hofverberg@transport.se för mer information.

Saknar din arbetsplats ett skyddsombud eller Transportombud? Är du nyfiken och vill ha tips och råd? Ring till avdelningen på 010-480 30 19 eller mejla till transport.19@transport.se så berättar vi mer!

AVDELNING 20 NORRA SMÅLAND

Under april kommer sektionerna att hålla medlemsmötet. Håll koll på hemsidan för att se när just din sektion har möte. Det kommer även att skickas ut en inbjudan via sms. Hoppas att just du vill komma på ett möte.

Vecka 17 är det uppsökerivecka och både avdelningen och sektionerna kommer vara ute på arbetsplatsbesök. Vill du ha ett besök? Kontakta avdelningen på telefon 010-4803020 eller

transport.20@transport.se.

Studier Under våren kommer vi hålla en Startpunkt på avdelningen. Startpunkten är den första fackliga utbildningen via Transport. Vi kommer även anordna en utbildningsdag med go-kart för ungdomar under 30 år den 30 maj.

Första maj kommer avdelningen att delta i Jönköping med någon aktivitet innan förstamajtaget ska avgå. Vi hoppas att många vill fira denna dag tillsammans med oss.

Mer information om alla aktiviteter, och hur man anmäler sig, finns på vår hemsida. Skanna qr-koden för att komma dit.

AVDELNING 25 HALMSTAD

Hej kamrater!

Solen tittar fram allt oftare och vi går mot ljusare tider – våren och sommaren är på väg. Vi ser fram emot fler plusgrader!

Under vecka 17 planerar vi att göra arbetsplatsbesök. Hör gärna av dig om du vill att vi kommer till just din arbetsplats.

Nu är det också dags att börja prata om avtalsrörelsen. Vi behöver få in era förslag på förändringar i kollektivavtalen, så att de kan lyftas vidare inför kommande avtalsråd. Skicka in dina idéer till avdelningen.

Vi vill också bli fler som engagerar sig och påverkar på jobbet. Kanske är det din tur att ta nästa steg? Just nu söker vi dig som vill ta ett fackligt uppdrag som Transportombud, skyddsombud eller något annat uppdrag som passar dig.

Ditt engagemang gör skillnad – för kollegorna, arbetsplatsen och hela förbundet. Och kom ihåg: du står aldrig ensam i ditt uppdrag.

Har du fått sms eller mejl från Transport nyligen, eller saknar du utskick? Logga gärna in på *Mina sidor* på transport.se och se till att dina kontakt- och

anställningsuppgifter är uppdaterade.

Studier Som medlem i Transport har du dessutom tillgång till ett brett utbud av utbildningar. Vi erbjuder kurser på alla nivåer, både för dig som vill lära dig mer om facket och för dig som redan har ett uppdrag. Vissa utbildningar hålls lokalt på avdelningen, andra som internat.

AVDELNING 28 I NORR

Ska vi hälsa på? Vill du att vi ska komma och hälsa på på din arbetsplats, eller har du någon bra idé på aktivitet som du tycker att vi ska genomföra? Hör av dig till L-G, 010-480 34 36 eller larsgunnar.sandgren@transport.se.

Rätt lön – mer lön Vill du veta mer om ditt avtal? Gör en intresseanmälan till en avtalsgenomgång! Mejla transport.28@transport.se och skriv gärna om det är något specifikt i ditt avtal som du undrar över.

Uppdatera dina kontaktuppgifter på *Mina sidor* på transport.se för att få aktuell information från avdelningen.

AVDELNING 32 MELLERSTA NORRLAND

Hej Kamrater!

Årsmöte med avdelningens representantskap genomfördes söndag den 22 mars kl 11.00. Det var ett bra möte med bra deltagare. Tommy Jonssons anförande om arbetslivskriminalitet inom åkeribranschen var väldigt uppskattat. Avdelningen tackar Tommy och övriga deltagare för ett bra möte.

Under våren kommer kallelser till sektionernas vårmöten att skickas ut, så håll koll i e-posten. Alla medlemmar är välkomna. Passa på att ställa frågor. Arbetstidsförkortning kommer exempelvis att bli en het fråga framöver. Sektionsmötet är också rätt plats om man funderar på en motion till förbundets kongress, som kommer att genomföras under maj 2027.

Saknar din arbetsplats ett skyddsombud eller

Transportombud? Vi söker fler förtroendevalda på arbetsplatserna. Vill ni att vi kommer och hälsar på hos er? Kontakta oss så kan vi planera in ett besök tillsammans. Ring 010-480 30 32 eller mejla transport.32@transport.se.

Lär dig mer om Transport:

► Startpunkten är Transport introduktionskurs. Där går vi bland annat igenom arbetarhistoria, varför facket finns, vad en fackförening är, hur det funkar med kollektivavtal, Transports organisation och arbetsmiljö.

► Avtalspunkten är en övergripande kurs på cirka fyra timmar där man får grundläggande kunskap om respektive avtal och vilka rättigheter och skyldigheter det innebär.

Kontakta studieorganisations Lars Eriksson, 010-480 34 72 eller lars.eriksson@transport.se, för mer information och för att boka in dig på någon av våra utbildningar.

Vi vill påminna alla om att logga in på *Mina sidor* på transport.se och kontrollera sina uppgifter och att uppdatera vid behov.

Lyssna gärna på vår podd, *Transportpodden Mellersta Norrland*. Den hittar du på Podbean och Spotify!

AVDELNING 51 SYDÖSTRA SVERIGE

Avtalsrörelsen Under våren kommer vi att samla in vilka frågor som är viktiga att driva i kommande avtalsrörelse. Inom Transport kommunicerar vi via mejl och sms. Nu ser vi att det finns medlemmar som vi saknar mejladress eller mobilnummer till. Gå in på *Mina sidor* på transport.se och uppdatera dina uppgifter om du vill ha information från oss om vad som händer.

Facket gör mycket! Vi behöver bara bli bättre på att sprida det. Information om aktuella aktiviteter och möten kommer att finnas på vår hemsida. Där kommer vi också att informera om det fackliga arbete som görs.

Under sektionernas medlemsmöten kommer vi bland

annat prata om avtalsrörelsen och frågor som är viktiga i kommande val. Mer information kommer på hemsidan. Passa på att anmäla dig via avdelningen.

Studier Använd qr-koderna nedan så får du information om utbildningarna och kan anmäla ditt intresse att delta.

Startpunkten är en facklig grundutbildning där du lär dig mer om varför facken skapades och vilka rättigheter och skyldigheter du som medlem har. Nästa tillfälle:

► 19 april i Växjö.

► 24 maj i Kalmar.

Avtalspunkten Är en utbildning där vi pratar om vad det står i kollektivavtalet. Tillsammans med ombudsman går vi igenom avtalet. Planering sker löpande. Kontakta avdelningen om du vill veta mer.

Pensionärer som vill träffa gamla "transportare" är välkomna att kontakta Kenneth Ingemansson, Karlskrona, på tel 070-302 56 61.

AVDELNING 55 BOHUSLÄN/DALSAND

Nästa medlemsmöte hålls den 21 april kl 18.30 på Kurödsvägen 9 i Uddevalla – eller via Teams. Kontakta daniel.hilmer@transport.se för möteslänk. På agendan står bland annat nomineringar för avtalsråd.

Är det något annat du funderar över vad gäller jobbet? Slå oss en signal på 010-480 30 55 eller mejla till transport.55@transport.se.

AVDELNING 88 DALARNA

Ung i Transport Är du 30 år eller yngre? Häng med oss på Ung i Transport!

Lyssning? Har du någon stund över, kanske tid i hytten under din rast? Kolla gärna in våra avdelningsidor för tips på film, podd eller bokläsning. Vi har samlat lite tips på poddar

om arbetsmiljö, fackliga studier och dokumentärer (skanna qr-koden).

Vi söker fler förtroendevalda ute på arbetsplatserna. Både skyddsombud och Transportombud – gärna minst ett av varje på varenda arbetsplats! Kontakta avdelningen på transport.88@transport.se för mer information.

Studier Vår introduktionsutbildning heter Startpunkten. Vi ser gärna att alla medlemmar går den. Nästa tillfälle är den 26 april. Alla datum finns på vår hemsida (skanna qr-koden).

Är du intresserad av fackliga utbildningar, kontakta studieorganisationen på studier.88@transport.se!

Kontakta oss via mejl på transport.88@transport.se eller ring direkt till avdelningen på tel 010-480 30 88.

Sociala medier
► Facebook: TransportAVD-88Dalarna

► Instagram: TransportAvd-88Dalarna

► Tik Tok: Transportavd88

HYR VÅR LÄGENHET
Vill du komma undan en stund? Hyr vår lägenhet i Lindvallen!

Ring avdelningen, 010-480 30 88, eller mejla till transport.88@transport.se för att boka.

Lägenheten har sex bäddar och är fullt utrustad. 200 meter bort finns en transporttunnel som tar dig till liften vid Söderåstorget. Skanna qr-koden för mer information.

Tommy Wreeth

Du ska aldrig behöva acceptera hot och våld

Hot, våld och rädsla på jobbet är tyvärr något många möter. För dig som taxichaufför eller kabinanställd kan det vara aggressiva resenärer. För dig som väktare eller ordningsvakt är det konfrontationer med hotfulla situationer, där du dagligen balanserar mellan trygghetsskapande arbete och personlig risk. Och för dig som chaufför kan det vara oron i att bli överfallen när du ska gå till en ödlig toalett på en mörk rastplats.

Det här är inte bara en arbetsmiljöfråga – det är en fråga om värdighet, säkerhet och rättvisa. Du ska aldrig behöva acceptera hot, våld eller rädsla som en "del av jobbet".

Ändå är det så i våra branscher. När incidenter normaliseras riskerar de att osynliggöras, vilket i sin tur leder till bristande åtgärder från arbetsgivare och beslutsfattare. Transport har här en viktig roll: att bryta normaliseringen och tydligt markera att varje incident är en för mycket.

VÅRA YRKEN UTFÖRS i offentliga miljöer, kvällar och nätter, och där konfliktnivån kan vara hög. Ensamarbete är vanligt och otydliga befogenheter råder i pressade situationer. Du förväntas hantera psykisk ohälsa och ordningsproblem utan att alltid ha rätt verktyg eller stöd.

Arbetsgivarens arbetsmiljöansvar måste förbättras. Värdeord och policyer räcker inte. Det krävs konkreta åtgärder som fungerande bemanning, bättre utbildningar och tydliga rutiner för hur hot och våld ska förebyggas och hanteras.

TRANSPORT HAR OCKSÅ ett ansvar – vi ska ta fram förslag till förbättring och förhandla fram bättre villkor för dig och dina kollegor. Ni är arbetstagare med uppgift att skapa trygghet och få vardagen att fungera för oss andra. Du förtjänar därmed respekt och inget annat.

Och vi kommer aldrig acceptera hot, våld eller rädsla som en del av jobbet. ●

Tommy Wreeth är Transports förbundsordförande.

FACKLIGA UPPDRAG I TRANSPORT

Med ett fackligt uppdrag kan du påverka arbetsvillkor, stötta kollegor och bidra till demokrati på arbetsplatsen – samtidigt som du utvecklas i ledarskap och kommunikation.

Scanna & läs mer om fackliga uppdrag i Transport

